

NOKUTs tilsynsrapporter

Design, kommunikasjon og teknologi

Ernst G. Mortensens Stiftelse – Høyskolen Kristiania

August 2017

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagområder. NOKUT kan gi en tilbyder fullmakt til selv å opprette utdanningstilbud innenfor et begrenset fagområde. For å få denne fullmakten må fagområdet være godkjent, og tilbydere må oppfylle flere betingelser.

Tilbyder/Utdanningssted:	Ernst G. Mortensens Stiftelse – Høyskolen Kristiania
Fagområdets navn:	Design, kommunikasjon og teknologi
Sakkyndige:	Henning Birkeland (leder), Hildegard Johannessen, Svein Størksen og Anette Perez (student)
Dato for vedtak:	14. september 2017
NOKUTs saksnummer	16/00080

Forord

Tilbyder av utdanning som er godkjent som fagskoleutdanning, kan på bestemte vilkår få fullmakt til selv å opprette fagskoleutdanninger innen avgrensede fagområder jf. § 2 i fagskoleloven. Søknad om godkjenning av fagområde skal vurderes opp mot krav i kapittel 4 i fagskoletilsynsforskriften.

Herved fremlegges rapport om godkjenning av fagområdet *design, kommunikasjon og teknologi* fra Ernst G. Mortensens Stiftelse – Høyskolen Kristiania (forkortet *Høyskolen Kristiania*). Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Høyskolen Kristiania til søknadsfristen 1. november 2016. Denne rapporten viser NOKUTs vurdering av forutsetningene for å søke om og kunne få godkjenning av fagområde, den sakkyndige vurderingen, Høyskolen Kristianas tilsvaer til foreløpig rapport og komiteens og NOKUTs tilleggsvurderinger.

NOKUTs konklusjon er at Høyskolen Kristianas søknad, på en tilfredsstillende måte, oppfyller kravene i fagskoleloven, fagskoletilsynsforskriften og forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Oslo, 14. september

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren og vurderingsprosessen	3
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	3
1.2	Beskrivelse av vurderingsprosessen	4
2	Innledende vurdering	7
2.1	De grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning.....	7
3	Krav for godkjenning av fagområde.....	9
3.0	Komiteens oppsummering	9
3.1	Forutsetninger for godkjenning av fagområde	10
3.2	Fagområdets avgrensing	13
3.3	Tilbyders primærvirksomhet	16
3.4	Tilbyders organisering og infrastruktur	20
3.5	Fagmiljøet: størrelse, stabilitet og kompetanse	31
3.6	Samarbeid med yrkesfeltet	35
3.7	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	39
4	Tilsvarsrunde.....	40
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	40
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	44
4.3	Konklusjon etter sakkyndig tilleggsvurdering og endelig konklusjon	47
4.4	NOKUTs tilleggsvurdering og konklusjon.....	47
5	Vedtak	48
6	Dokumentasjon	48
7	Vedlegg 1 – Sakkyndig komité.....	49

1 Informasjon om søkeren og vurderingsprosessen

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Ernst G. Mortensens Stiftelse – Høyskolen Kristiania (i rapporten omtalt som Høyskolen Kristiania) fikk sin første fagskoleutdanning godkjent av NOKUT i 2006 – interiør (da interiørkonsulent). Siden den tid har Høyskolen Kristiania søkt flere ganger om godkjenning av nye utdanninger, nye studiesteder og endring av eksisterende utdanninger. I dag er Høyskolen Kristiania tilbyder av 27 godkjente fagskoleutdanninger:

- Administrasjonssekretær
- Barn med særskilte behov
- Digital markedskommunikasjon
- Eksport, internasjonal handel
- Film
- Foto
- Fotografi
- Grafisk design
- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Illustrasjon
- Interaksjonsdesign
- Interiør
- Internasjonal innkjøper
- Journalist
- Journalistikk
- Macdesign
- Macdesign 1
- Markedskonsulent
- 3D og animasjon
- Musikkdesign
- Praktisk Innovasjonsledelse
- Prosjektledelse
- Psykisk helsearbeid og rusarbeid
- Regnskap og lønnsmedarbeider
- Rehabilitering
- Reklame og merkekommunikasjon

Høyskolen Kristiania søkte NOKUT 1. november 2016 om godkjenning av fagområdet *design, kommunikasjon og teknologi*. Søknaden gjelder ikke fullmakt til å opprette utdanninger på nye studiesteder. Søknaden gjelder ikke fullmakt til å opprette nettbaserte utdanninger.

1.2 Beskrivelse av vurderingsprosessen

Videre i dette kapitlet beskriver NOKUT hvordan vi gikk og går frem i behandlingen av søknaden fra Høgskolen Kristiania om godkjenning av fagområdet *design, kommunikasjon og teknologi*.

1.2.1 Administrativ gjennomgang av søknaden

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av fagområde. NOKUT sikrer så at tilbyder og søknaden tilfredsstillende forutsetningene for videre behandling, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1.

NOKUT kontrollerer om styringsordning, reglement og system for kvalitetssikring tilfredsstillende forutsetningene i fagskoletilsynsforskriften § 3-1 og kapittel 5.

NOKUTs vurderinger samles i kapittel 2 og 3 i rapporten som skal sendes til tilbyder. For tilbydere som søker om godkjenning av fagområde, stilles det krav om tilfredsstillende rutiner for etablering av nye utdanningstilbud som en del av system for kvalitetssikring. Vurderingen av rutinen er svært sentral dersom tilbyder skal få fullmakt til selv å opprette tilbud innenfor et fagområde, og vil derfor vurderes av sakkyndig komité i samarbeid med NOKUT senere i prosessen.

Dersom det er større mangler i styringsordning, reglement, og system for kvalitetssikring, avslutter NOKUT saken med et negativt vedtak etter den administrative gjennomgangen av søknaden. Søkeren kan da tidligst søke om ny godkjenning i neste søknadsrunde. Dersom det er mindre forhold som tilbyder må eller bør endre, sendes vurderingen av styringsordning, reglement og system for kvalitetssikring til tilbyder sammen med rapportutkastet fra sakkyndig komité.

1.2.2 Oppnevning av sakkyndig komité

20. mars 2017 sendte NOKUT tilbyder et forslag til sakkyndig komité, og ga tilbyder en frist på én uke til å uttale seg om forslaget før komiteen kunne oppnevnes. Høgskolen Kristiania meldte ifra dagen etter at de ikke hadde noen innvendinger mot forslaget.

NOKUT oppnevnte følgelig en komité med fire medlemmer til vurdering av søknaden om fagområdegodkjenning. Et av komitémedlemmene er utpekt som leder for komiteen. Komiteen har ansvar for de faglige vurderingene i rapporten som sendes til tilbyder, og for at rapporten i sin helhet gir en riktig og god fremstilling av den informasjonen de sakkyndige har mottatt gjennom søknaden og institusjonsbesøket. NOKUTs saksbehandlere fungerer som sekretærer for komiteen.

1.2.3 Forberedelse til institusjonsbesøk

NOKUTs saksbehandlere møtte med søkerinstitusjonens kontaktpersoner 27. april 2017. På møtet ble blant annet det foreløpige programmet diskutert og andre forhold vedrørende institusjonsbesøket ble planlagt. I etterkant av møtet, løp en dialog mellom NOKUT og institusjonen, og NOKUT og de sakkyndige, for planlegging av institusjonsbesøket.

Når de sakkyndige var oppnevnt, formidlet NOKUT oppdraget til de sakkyndige og fastsatte med komiteens medlemmer å ha oppstartsmøte 11. mai 2017. Under oppstartsmøtet med den sakkyndige komiteen gjennomgikk NOKUT de sakkyndiges oppdrag og kravene som skal vurderes. Det ble også

jobbet med programmet for institusjonsbesøket og intervju spørsmål til de gruppene som skal intervjues.

På forberedelsesmøtet diskuterte de sakkyndige også søknaden med vedlegg, og avklarte om de hadde behov for mer skriftlig informasjon for å kunne vurdere søknaden. NOKUT kontaktet Høyskolen Kristiania og fikk avklart de forholdene den sakkyndige komiteen ønsket svar på.

1.2.4 Institusjonsbesøk

Institusjonsbesøket ble avtalt 22–24. mai 2017.

22. og 23. mai besøkte komiteen og NOKUTs saksbehandlere studiestedet, og tilbyders hovedsete, Oslo. 24. mai var det besøk i Bergen.

Under institusjonsbesøket intervjuet komiteen personer og grupper etter et programmet som var satt opp på forhånd. Tilbyder viste også komiteen rundt i institusjonens undervisnings- og velferdslokaler.

1.2.5 Rapporten

NOKUTs saksbehandlere og den sakkyndige komiteen samler sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport. Denne rapporten omtales som et rapportutkast frem til NOKUTs styre har fattet vedtak, men her omtaler vi den enkelt som *rapport*.

Rapporten utgjør en del av NOKUT-styrets grunnlag for godkjenning av fullmakt til å opprette og endre utdanninger og studiesteder innenfor fagområdet.

I rapporten avgjør komiteen hvorvidt alle de aktuelle kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3–5 anses som oppfylt på en tilfredsstillende måte. Komiteens anbefalinger (bør-punkter) er råd fra de sakkyndige, og har ikke betydning for vedtaket. Etter at NOKUT har kvalitetssikret de sakkyndiges bidrag til rapporten, sendes rapporten til tilbyder for tilsvarende.

1.2.6 Tilsvarende runden og vedtak i NOKUTs styre

Hvis ett eller flere kriterier ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, får søkeren minimum seks uker på å uttale seg om den foreløpige rapporten (tilsvarende), jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (3).

I tilsvarende runden tillater NOKUT mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden. Hvis søkeren, i sitt tilsvarende, kommer med større endringer, anser NOKUT dette for å være en ny søknad. Dette vil derfor ikke bli tatt hensyn til i den endelige rapporten.

Hvis søkeren har kommet med et tilsvarende innen fristen, og denne tilbakemeldingen ikke medfører større endringer i forhold til den opprinnelige søknaden, vil NOKUT og den sakkyndige komiteen vurdere tilsvaret. Vurderingene av den eller de aktuelle kravene som ikke var tilfredsstillende oppfylt kan enten bli opprettholdt, eller så kan NOKUT og den sakkyndige komiteen endre sin konklusjon til fordel for søkeren.

NOKUTs styre fatter vedtak på grunnlag av den endelige rapporten. Rapporten og vedtaket blir publisert på NOKUTs nettsider.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapittelet er NOKUTs saksbehandleres vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for NOKUTs saksbehandlere. Teksten i boksene under overskriftene angir krav i forskrift.

2.1 De grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning

NOKUTs innledende vurdering av søknaden om godkjenning av fagområdet *design, kommunikasjon og teknologi* er delvis ivaretatt av vurderingen som parallelt ble foretatt i forbindelse med Høyskolen Kristianas søknad om godkjenning av fagskoleutdanningen *spillutvikling*, jf. NOKUTs sak 16/00824. I denne saken finnes vurdering av de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, fagskoletilsynsforskriften § 3-1.

Vilkår for å kunne *søke om godkjenning som tilbyder* er fastsatt i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-2 (2).

§ 5-2 (2) a) Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskoleutdanning i minst to år

Av søknadens vedlegg 1 dokumenteres Høyskolen Kristianas uteksaminering av kandidater fra og med 2012. For sju av de ni godkjente utdanningene som inngår i fagområdet er det uteksaminert kandidater hvert år fra 2012.

§ 5-2 (2) b) Tilbyderen må ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring

Ved søknadstidspunktet hadde tilbyder et godkjent system for kvalitetssikring av utdanningen. Denne forutsetningen er oppfylt når det gjelder å kunne søke om fagområdegodkjenning. I godkjenningsprosessen for fagområde gjennomføres ytterligere vurderinger av system for kvalitetssikring.

§ 5-2 (2) c) Tilbyderen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivilling eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan

Styret i Høyskolen Kristiania vedtok 28.10.2016 en garantiordning for fagskolestudenter innen fagområdet design, kommunikasjon og teknologi. Høyskolen Kristiania avsetter 900.000 kroner som et garantibeløp på sperret konto. Beløpet tilsvarer studieavgift for et semester for en gjennomsnittlig fagskoleklasse. Styrevedtaket er dokumentert.

Hensikten med en garanti- eller forsikringsordning er at studentene skal være sikret erstatning dersom fagskolen frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning. NOKUT forventer at en tilbyder som har fagområdegodkjenning, iverksetter tiltak som gjør det mulig for studentene å fullføre den påbegynte fagskoleutdanningen i de tilfeller en utdanning stanses midt i et løp. I den fremlagte avtalen står følgende: «... Primært skal Høyskolen Kristiania arbeide for at studentene får fullført utdanningen, ved egen eller annen institusjon. Dersom dette ikke lykkes, vil de avsatte midlene kunne brukes som erstatning for de berørte studentene. Ubenyttede midler tilhører Høyskolen Kristiania.» Vi finner det særlig positivt at tilbyder sitt fokus i første rekke er å hjelpe studenter til å fullføre påbegynt utdanning.

NOKUT og Kunnskapsdepartementet har ikke utarbeidet spesifikke krav for hvordan en slik ordning skal være. NOKUT legger på dette tidspunktet til grunn at ordningen som et minimum skal dekke innbetalte skolepenger for utestående utdanning innen fagområdet. Den fremlagte garantiordningen

dekker dette kravet, og med dette anses vilkåret for å kunne søke om fagområdegodkjenning som oppfylt.

NOKUT ønsker allikevel å knytte en kommentar til garantiordningens innhold. Ifølge ordningen kan beløpet kun disponeres ved et flertallsvedtak både i styret for Ernst G. Mortensens Stiftelse – Høyskolen Kristiania (tilbyder) og styret for Studentunionen ved Høyskolen Kristiania. Hensikten med en garantiordning er å gi studentene trygghet om at de er sikret økonomisk dersom avtalen med dem brytes. Det er diskutabelt hvorvidt det kan være tilfredsstillende med en garantiordning der debitor (tilbyder) har mulighet til å nekte erstatning eller garantisummen kan forsvinne i et konkursbo.

NOKUT vil i dialog med sektoren komme fram til mer spesifikke krav for garantiordningen. Disse må ta hensyn til studentenes rettigheter på en tilfredsstillende måte, samtidig som det ikke stilles urimelige krav ovenfor fagskolene som kan være til hinder for den positive utviklingen som fagområdegodkjenning vil ha for sektoren. NOKUT forutsetter at Høyskolen Kristiania videreutvikler garantiordningen i tråd med de krav som NOKUT fastsetter.

Konklusjon

NOKUT mener at tilbyder oppfyller vilkåret for å søke om godkjenning av fagområde, da det faktisk foreligger en garantiordning.

Vi finner at tilbyder oppfyller vilkårene for å *søke om godkjenning som tilbyder*, som fastsatt i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-2 (2).

3 Krav for godkjenning av fagområde

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Teksten i boksene under overskriftene angir kravene i fagskoletilsynsforskriften.

3.0 Komiteens oppsummering

Vi har gjennom søknad og institusjonsbesøk fått et godt inntrykk av virksomheten i fagområdet/avdeling for fagskolestudier. Tilbyder framstår som genuint opptatt av kvalitetsutvikling og kvalitetskultur. På institusjonsbesøket møtte vi dedikerte ansatte med høy faglig kompetanse innenfor sine profesjoner, så vel faglig som administrativt, og med stor interesse for det de underviser i. Vi vurderer at fagmiljøet avspeiler fagområdet på en tilfredsstillende måte og organisasjonen som helhet fremstår med høy grad av felles fokus, samhandling og enhetlig forståelse på alle nivåer.

Vi vil framheve satsningen på utvikling av pedagogisk kompetanse, noe som lett kan bli nedprioritert til fordel for aktualitetskravene som påligger fagskoleutdanninger. Tilbyder dokumenterer god kontakt med bransjen. Vårt inntrykk er også at fagskolestudentene er aktivt involvert i studentdemokratiet, og at det legges til rette for studentenes deltakelse i studentdemokrati og fagutvikling.

Én mer gjennomgående diskusjon under institusjonsbesøket dreide seg om ressurser og fasiliteter knyttet til de forskjellige studiene, og kommenteres i kapittel 4.4.3. Under institusjonsbesøket fant vi indikasjoner på at obligatorisk praksis gjennomføres noe tilfeldig. Vi ser at dette kan bunne i blant annet at studentene ikke opplever stor forskjell på obligatorisk praksis og andre praktiske oppgaver i studiet, og manglende tydeliggjøring av obligatorisk praksis i studieplanene. Se kommentarer i kapittel 4.2.3.

I tidsrommet mellom innsending av søknad (1. november 2016) og institusjonsbesøket i mai 2017 har Høyskolen Kristiania vedtatt å legge ned studiestedet Trondheim ved utgangen av 2019, og å kjøpe Westerdals Oslo School of Arts, Communication and Technology (Westerdals Oslo ACT). For oss var det viktig å bli orientert om og få et inntrykk hva endringene betyr for fagområdet, og vi kommer inn på disse spørsmålene i kapitlene 4.3.3 og 4.5.1.

Vurderingen av hvert krav konkluderes med at kravet enten er oppfylt eller ikke oppfylt. Uavhengig av konklusjonen, kan vi komme med anbefalinger til tilbyder (bør-punkter). Tilbyder velger hvorvidt de følger rådene. Når et krav ikke er oppfylt, framgår det tydelig hva tilbyder må gjøre for at vi skal finne kravet tilfredsstillende oppfylt etter tilsvarsrunden (må-punkter).

3.1 Forutsetninger for godkjenning av fagområde

3.1.1 Grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning: Grunnlag for opptak

§ 4-1 (1) Tilbyder som søker om godkjenning av fagområde må oppfylle de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, jf. § 3-1.

Merknad til § 4-1: Bestemmelsen gjelder forutsetninger både for å søke om godkjenning av fagområde, jf. 4-1 (1) og (2), og for å få godkjenning av fagområde, jf. § 4-1 (3).

I forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning er det satt tre vilkår for å kunne *søke* om godkjenning som tilbyder. Disse vilkårene er vurdert administrativt, og konklusjonen er at vilkårene for å søke foreligger. Oppfyllelse av de grunnleggende forutsetningene angitt i § 3-1 er med ett unntak vurdert administrativt, se kapittel 3.

§ 3-1 (1) a), Grunnlag for opptak, er ikke vurdert administrativt, og vurderes i dette kapitlet.

§ 3-1 (1) a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Beskrivelse ut fra dokumentasjonen

I søknaden opplyses at fagskoleutdanningene bygger på fullført og bestått videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, altså nivå 4 i NKR, og at det i studieplanene gis informasjon om detaljerte opptakskrav til det enkelte studiet. I studieplanene settes imidlertid opptakskravet kun til «fullført videregående opplæring». For studiet *illustrasjon* inngår i tillegg opptaksprøve i grunnlaget for opptak.

Tilbyder har fått utført en egen faglig vurdering av opptaksgrunnlag for studiet *interiør*, ettersom *interiør og utstillingsdesign* finnes som yrkesfaglig studieprogram på nivå 3. Vurderingen er vedlagt søknaden. Opptakskravet for studiet *interiør* er derfor basert på den generelle kompetansen etter nivå 4.

Ved utvikling av nye studier vil tilbyder vurdere hva opptaksgrunnlaget skal være.

Kommentarer og vurderinger

Vi har sett på formuleringer av opptakskrav både i søknaden, studieplanene og på nettsidene. I tråd med søknadsteksten må det også i studieplanene, og i andre relevante sammenhenger, framgå at fagskoleutdanningene bygger på fullført og bestått videregående opplæring. På tilbyders nettsider, <https://kristiania.no/opptaksinformasjon>, finnes informasjon som ikke er i studieplanene. Vi mener at disse detaljene bør framgå av samtlige studieplaner.

Opptaksprøve er viktig for utdanninger som for eksempel *illustrasjon*, hvor kandidatene må være innstilt på å drive egen virksomhet på grunnlag av egne kvalifikasjoner. Vi er derfor fornøyd med at opptaksprøver benyttes.

Yrkesfeltene som fagområdet spenner over er i stadig endring. Dette påvirker også hvilke studietilbud som gis på videregående skole (NKR-nivå 4). Vi forutsetter at tilbyder holder seg oppdatert på endringer på nivå 4 og sørger for at eksisterende og fremtidige fagskoleutdanninger har relevante kvalifikasjoner på nivå 4 som grunnlaget for opptak.

Vi er kjent med at det i etterkant at *NOU 2014: 14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg*, legges opp til at fagskoleutdanningene ikke lenger skal *bygge på*, men *ligge over* videregående opplæringsnivå. Dette betyr at fagskolene i fremtiden kan legge til grunn noe mer enn videregående utdanning som opptaksgrunnlag til fagskoleutdanning. Det vil også bli utarbeidet en egen opptaksforskrift for fagskoleutdanningene, og tilbyder vil måtte tilpasse opptakskrav og rutiner for opptak til denne.

Konklusjon

Ja, grunnlag for opptak relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere kan få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Tilbyder bør tydeliggjøre opptakskravene i samtlige studieplaner, inkludert tydeliggjøring av at videregående må være bestått.

3.1.2 Registrering i Enhetsregisteret

§ 4-1 (2) Tilbyder som søker om godkjenning av fagområde må være registrert i Enhetsregisteret.

Beskrivelse

Tilbyder er registrert i Enhetsregisteret med organisasjonsnummer 954 831 604. Tilbyders fullstendige navn er *Høyskolen Kristiania - Ernst G Mortensens Stiftelse*. I denne rapporten omtales tilbyder som *Høyskolen Kristiania*.

Konklusjon

Ja, tilbyder er registrert i Enhetsregisteret. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.1.3 Vilkårene i § 5-2(3) i forskrift om kvalitetssikring og godkjenning i høyere utdanning og fagskoleutdanning

§ 4-1 (3) For å få godkjenning av fagområde må tilbyder tilfredsstillende vilkårene i § 5-2(3) i forskrift om kvalitetssikring og godkjenning i høyere utdanning og fagskoleutdanning. I tillegg må alle kravene i dette kapittelet [fagskoletilsynsforskriften kapittel 4] være tilfredsstillende oppfylt.

[Vilkårene i § 5-2 (3) er som følger:

(1) For å bli godkjent som tilbyder må følgende vilkår være oppfylt:

- a) Tilbyderens primærvirksomhet skal være utdanning.
- b) Tilbyderen skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med en slik kompetanse at tilbyder er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innenfor sentrale fagområder som inngår i utdanningene.
- c) Tilbyderen skal ha et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet.]

Beskrivelse og kommentarer

a) *Primærvirksomheten skal være utdanning*

Søker oppgir at virksomheten ved Høyskolen Kristiania omfatter kun utdanning. Høyskolen Kristiania eier et bygg i Kirkegata i Oslo. Bygget, med relatert virksomhet som bokhandel og kantinedrift, er organisert som et eget aksjeselskap.

I NOKUTs veiledning til § 4-3 (1) legges denne forståelsen av primærvirksomhet til grunn: «At utdanning er primærvirksomheten betyr at over 80 prosent av tilbyders virksomhet omfatter utdanning. Utdanning forstås her som både fagskoleutdanning, høyere utdanning, kursvirksomhet, samt opplæring på videregående opplærings nivå». I tilknytning til høyere utdanning er det krav om FoU-virksomhet. I forbindelse med godkjenning av fagområde regnes andelen av FoU i høyskolevirksomheten som utdanning.

b) Ansatte

Hoveddelen av vurderingen i henhold til dette kravet er nedfelt i kapittel 4.5 «Fagmiljøet», som omhandler forskjellige forhold knyttet til de faglige ansatte. Det framgår av søknaden at tilbyder har 35 ansatte i administrative stillinger, hvis oppgaver også omfatter høyskolevirksomheten. Noen ansatte jobber eksklusivt med fagskole, noen med begge typer utdanning. Ut fra beskrivelse i søknad og våre erfaringer under institusjonsbesøk er den administrative kompetansen tilpasset stillingene og støtter opp om oppgavene i fagmiljøet.

c) Tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet

Beskrivelse, kommentarer og vurderinger er nedfelt i kapittel 4.6 «Samarbeid med yrkesfeltet».

Konklusjon

Ja, vilkårene i § 5-2 (3) i forskrift om kvalitetssikring og godkjenning i høyere utdanning og fagskoleutdanning er oppfylt.

- a) Høyskolen Kristianias primærvirksomhet er utdanning.
- b) For avdeling for fagskole/fagområdet har tilbyder fast ansatte i undervisningsstillinger og administrative stillinger med en slik kompetanse at tilbyder er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innenfor sentrale fagområder som inngår i utdanningene.
- c) Tilbyder har et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet.

Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2 Fagområdets avgrensning

§ 4-2 (1) Fagområdet skal være relatert til anerkjente yrkesfelt.

§ 4-2 (2) Fagområdet skal ha tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger.

3.2.1 Fagområdet og anerkjente yrkesfelt

Beskrivelse ut fra søknad

Navnet på fagområdet er Design, kommunikasjon og teknologi. Fagområdet omfatter design, kommunikasjon og teknologi innen *kreativ næring*. Kreativ næring er en etablert betegnelse på et definert yrkesfelt med flere bransjer. UNESCO har utarbeidet en definisjon av kreativ næring, og også definert hvilke bransjer som inngår i yrkesfeltet.¹ Sammenliknet med definisjonene og bransjeopplistingen er fagområdet ved Høgskolen Kristiania avgrenset slik at utøvende kunstfag knyttet til dans og drama ikke inngår i fagområdet. Videre er arkitektur avgrenset til å gjelde interiørarkitektur/interiørdesign. «Teknologi» i navnet på fagområdet er avgrenset til teknologi som utvikles eller anvendes i sammenheng med design- og kommunikasjonsløsninger.

Utdanningene innen fagområdet relaterer seg til disse hovedgruppene i yrkesfeltet: Yrker der man jobber med planlegging, utvikling og oppfølging av markedsstrategi og markedskommunikasjon; yrker der man primært jobber med å utvikle og gjennomføre kreative løsninger; yrker i freelance-markedet knyttet til ulike typer byråer; oppgaver i markeds- og kommunikasjonsavdelinger i bedrifter, organisasjoner og offentlig sektor. Organisasjonene i sistnevnte gruppe tilhører som regel ikke kreativ næring, men oppgaver og yrkestitler vil være tilsvarende som for kreativ næring.

I redegjørelsen for etablering av nye utdanninger nevnes søknad under behandling i NOKUT om *spillutvikling*, og konkrete planer om et studium i koding og utvikling av nettsider og apper. På noe lengre sikt ses det som aktuelt å etablere sektortilpassede studier basert på design, kommunikasjon og teknologi, for eksempel e-læringsløsninger basert på spillteknologi.

Tilbyders opptakskrav er fullført videregående utdanning. Det vil si at generell studiekompetanse, fag-/svennebrev og realkompetansevurdering av videregående opplæring godkjennes som opptaksgrunnlag. Ved utvikling av nye studier vil tilbyder vurdere hva opptaksgrunnlaget skal være.

Kommentarer og vurderinger

Vår vurdering er at innholdet i fagområdet godt reflekterer navnet Design, kommunikasjon og teknologi, gitt at avgrensningene som framkommer i søknaden holdes i hevd. I løpet av institusjonsbesøket fikk vi styrket inntrykket av sammenhengen mellom fagmiljø og fagområde. De angitte hovedgruppene i yrkesfeltet *kreativ næring* stemmer godt med fagområdet. Ut fra intervjuene fikk vi også inntrykk av at både fagmiljøet og aktører fra bransjen tar høyde for at enkelte av studiene i hovedsak utdanner for freelancemarkedet. Avgrensningene av fagområdet i henhold til definisjonene av *kreativ næring* er i stor grad adekvate sett ut fra utdanningstilbudene og den faglige kompetansen per i dag, og utdanningene som ses som aktuelle å etablere etter en fagområdegodkjenning.

Tilbyder angir at en aktuell ny utdanning innen fagområdet kan være koding/utvikling av nettsider og apper. Dette kan oppfattes som en «ren» teknologisk utdanning selv om produktene skal anvendes i

¹ UNESCOs definisjon av kreativ næring: Aktiviteter der den primære hensikten er produksjon eller reproduksjon, promotering, distribusjon eller kommersialisering av varer, tjenester og aktiviteter av kulturell, artistisk og historiske natur. Bransjer som inngår i kreativ næring: reklame, arkitektur, bok, spill, musikk, film, aviser og magasiner, utøvende kunst, radio, TV og visuell kunst. I en nyere norsk rapport inkluderes også utdanningen og undervisning innen kreativ næring som en egen bransje.

sammenheng med kommunikasjonsløsninger. En slik utdanning kan opprettes innen fagområdet dersom en sentral del er designfaglig, og utdanningen kan knyttes til yrkesfeltet kreativ næring.

Konklusjon

Ja, fagområdet er relatert til anerkjente yrkesfelt. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.2 Fagområdets faglige bredde

Beskrivelse ut fra søknad

De viktigste delene av fagområder er angitt i tittelen: Design, kommunikasjon og teknologi. Prosjektledelse inngår som en viktig komponent i flere av utdanningene, antakeligvis av denne grunn har tilbyder også inkludert den enkeltstående utdanningen *prosjektledelse* (60 fagskolepoeng) i fagområdet. Bredden i fagmiljøets kompetanse er dokumentert i vedlegget «Undervisningskompetanse tilknyttet fagområdet». Bredden i fagmiljøets kompetanse vurderes i kapittel 4.5 Fagmiljøet.

Med hensyn til hvorfor fagområdet er tilstrekkelig bredt til å inkludere flere utdanninger viser tilbyder til at fagområdet omfatter en rekke yrkesfelt innen kreativ næring, og at fagområdet rommer muligheter for utvikling av nye, aktuelle utdanninger i flere av fagfeltene innen fagområdet. Med henvisning til NOU-en «Digital agenda» (2015-2016) argumenterer tilbyder for at det framover vil være betydelig fokus på digitalisering og brukervedvirkning i tilknytning til både offentlig og privat sektor. Tilbyder framholder at fagområdet gir kandidater med relevant kompetanse for en slik utvikling.

Søknaden omfatter ikke fullmakt til å opprette nye studiesteder eller nettbaserte utdanninger.

Kommentarer og vurderinger

Ut fra både søknad og intervjuer har vi inntrykk av at fagområdet henger godt sammen og at bredden gir grunnlag og potensial for å opprette flere utdanninger. Vår vurdering er at bredden i fagområdet er rimelig og at fagområdet er godt plassert innenfor yrkesfeltet kreativ næring. Ved oppretting av nye utdanninger er avgrensningene som er gjort med hensyn til definisjonene av kreativ næring viktige rammer (se punkt 4.2.1 i denne rapporten).

Konklusjon

Ja, fagområdet har tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.3 Vurdering av om eksisterende tilbud fortsatt tilfredsstillende kravene i kapittel 3 i fagskoletilsynsforskriften

Beskrivelse

Studieplaner for de ni fagskoleutdanningene som inngår i fagområdet er vedlagt søknaden.

Krav til studieplan framkommer i fagskoletilsynsforskriften § 3-3 Utdanningens innhold og oppbygning, punkt (4): Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning. I merknaden til denne paragrafen står det: Utdanningens innhold og gjennomføring skal framgå av studieplanen, jf. § 5 i fagskoleloven: «Tilbyder skal ha en plan for innholdet i utdanningen og hvordan

denne skal gjennomføres». Oppbygningen og strukturen av utdanningen skal bidra til at det totale læringsutbyttet oppnås. NOKUT gir veiledning om studieplanens utforming.

NOKUTs veiledning om studieplanenes utforming finnes i «Veiledning til fagskoletilsynsforskriften» s. 29–30. Her er det fastsatt hva NOKUT mener en studieplan skal inneholde.

Kommentarer og vurderinger

Vi vurderer at de tidligere godkjente utdanningene fortsatt er relevante, og tilbys med sterke fagmiljøer og samarbeidspartnere fra yrkeslivet. Utdanningene er tilstrekkelig videreutviklet fra det tidspunktet de ble godkjent av NOKUT. Vår vurdering er at tilbyder har markedstilpasset utdanningene og at det gjøres en reell jobb for å fylle behov i yrkesfeltet.

Vi finner at tilbyders studieplaner i stor grad oppfyller kravene i fagskoleloven, fagskoletilsynsforskriften og NOKUT. Vi har imidlertid noen kommentar til hva en studieplan må inneholde, og til regulering og gjennomføring av obligatorisk praksis.

Innhold i studieplanene

Vi mener at samtlige studieplaner vi så på har forbedringspotensial. Opptakskravene i studieplanene er ikke grundig nok definert. Tilbyder definerer opptakskravet langt grundigere på sine nettsider og dette bør inn i alle studieplanene. Studieplanene manglet en oversikt over fordelingen av studiepoeng og arbeidstimer på de ulike emnene. Studieplanene mangler også en tydelig fordeling av arbeidstimer fordelt på undervisning/veiledning, selvstudier og eksamensforberedelser. Praksis må utformes som eget emne/delemne, se for øvrig vurdering under om praksis.

Vi har sett at tilbyders nyeste studieplan (*spillutvikling*) er merkbart bedre enn de eldre studieplanene. I løpet av besøket informerte ledelsen oss om at det jobbes med å utforme en god studieplanmal, som alle – eksisterende og fremtidige – studieplaner skal utformes etter. Vi forutsetter at dette gjøres og har ikke grunn til å tro at det ikke vil gjøres. Dersom malen er klar i løpet av tilsvarsrunden, ønsker vi å se den, men ellers holder det for oss å be tilbyder om å sikre at alle studieplanene holder (like) høy kvalitet.

Regulering av obligatorisk praksis

I søknaden står det at «[f]agskolestudiene film, reklame, interiør og interaksjonsdesign har praksis som del av utdanningsløpet». I fagskoletilsynsforskriften defineres *praksis* i merknad til §3-1 (4): «Praksis er en metode for læring der en student deltar i ordinære arbeidsoppgaver i arbeidslivet for å oppnå et bestemt læringsutbytte». Studietur/opphold, praktiske øvelser og lignende og hospitering, er ikke *praksis*. Vi finner at det kun er *film* og *interiør* som har praksis, med henholdsvis fire og to uker.

I studieplanene står følgende: «På siste semester **skal** studentene ut i en praksisperiode på [to / fire] uker.» (Vår utheving.) I studieplanen for interiør står det imidlertid også at «[d]et vil være **mulighet** for studentene å ha praksisperiode en kort periode i fjerde semester.» (Vår utheving.) Formuleringen er ikke entydig, men studieplanen som helhet antyder obligatorisk praksis. Det framgår av studieplanene at fagskolen oppfordrer studentene til å finne egen praksisplass, men at skolen garanterer plass til studentene som ikke finner på egenhånd. Praksis skal være en integrert del av studieopplegget med definerte læringsutbytter, arbeidsformer og vurderingsordninger. Betydningen av obligatorisk praksis i utdanningen skal framkomme tydelig gjennom at praksisen beskrives i form av et emne eller delemne.

Av intervjuene fikk vi inntrykk av at praksis på flere måter er noe uklart for samarbeidsaktører, undervisningspersonell og i særlig grad for studentene. Det fremkom også at praksis ikke har blitt gitt i henhold til godkjenningen; studenter uttrykte at de ikke har gjennomført praksis. Dette i seg selv vil

ikke hindre en fagområdegodkjenning, men tilbyder må redegjøre for hvordan de vil sikre at utdanningene gjennomføres i henhold til NOKUT-godkjenning ved at studentene får den praksisen de skal ha, og redegjøre for hva som kan gjøres i fall noen ikke får praksisplass.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte. Vi finner at de eksisterende utdanningene i stor grad oppfyller kravene i fagskoletilsynsforskriftens kapittel 3, men forhold rundt praksis i utdanningen synes ikke å være i samsvar med tidligere godkjenning og gjeldende krav.

Tilbyder må

- tydeliggjøre innholdet i og opplegget for praksis, dette kan gjøres ved å omtale det som et eget emne/delemne i studieplanene
- sørge for at praksis tilbys i henhold til tidligere godkjenning og at det finnes gode back-up-løsninger dersom noen i verste fall ikke får praksisplass

Tilbyder bør

- utforme en god mal for sine studieplaner. En slik mal mener vi må omfatte
 - detaljerte opptakskrav, jf. punkt 4.1.1
 - en oppsummering/oversikt over antall fagskolepoeng og omfanget av timer per emne
 - En tydelig fordeling av arbeidstimer, fordelt på undervisning, veiledning, selvstudier og eksamensforberedelser

3.3 Tilbyders primærvirksomhet

§ 4-3 (1) Tilbyders primærvirksomhet skal være tydelig avgrenset fra annen virksomhet.
§ 4-3 (2) Tilbyder skal ha jevnlig opptak av studenter og en tilfredsstillende gjennomstrømning.
§ 4-3 (3) Tilbyders strategi for fagområdet skal gi grunnlag for stabil virksomhet i en femårsperiode.

Merknad til § 4-3 (2): Jevnlig opptak av studenter og tilfredsstillende gjennomstrømning er viktig for å etablere og opprettholde et godt læringsmiljø og stabilitet i utdanningene.

Merknad til § 4-3 (3): Styrets planer om å bli godkjent tilbyder må gjenfinnes i styrets sentrale dokumenter. Tilbyder må kunne dokumentere at det er grunnlag for stabil virksomhet.

3.3.1 Avgrensing av primærvirksomheten

Beskrivelse ut fra søknad

Jf. kapittel 4.1.3: Søker oppgir at virksomheten ved Høyskolen Kristiania omfatter kun utdanning. Høyskolen Kristiania eier et bygg i Kirkegata i Oslo. Bygget, med relatert virksomhet som bokhandel og kantinedrift, er organisert som et eget aksjeselskap og dermed klart avgrenset fra primærvirksomheten.

Konklusjon

Ja, tilbyders primærvirksomhet er tydelig avgrenset fra annen virksomhet. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3.2 Opptak og gjennomstrømning

Beskrivelse ut fra søknad

Som NKS² Ernst G. Mortensens Stiftelse fikk tilbyder sin første fagskoleutdanning, *interiørkonsulent*, godkjent av NOKUT 13. juni 2006. Søker har redegjort for opptak av studenter og uteksaminering av kandidater fra og med 2012. For sju av de ni godkjente utdanningene som inngår i fagområdet er det tatt opp studenter hvert år fra 2012. Høsten 2016 ble det tatt opp 440 studenter innen fagområdet, og til samme tid var det 773 aktive studenter innen fagområdet. Til sammenligning, startet det høsten 2012 711 studenter fagskolestudier innen det omsøkte fagområdet. Bakgrunnen for nedgangen i opptak til fagskolestudier er at det ble opprettet bachelorgradsstudier innen flere av fagskolens studieområder. For framtida har Høyskolen Kristiania «... ingen planer om å utvikle bachelorgrader innen flere av fagskolestudiene fag. Det forventes derfor stabilisering, og deretter videre vekst i studenttallet fremover» (søknaden s. 15). Fra institusjonens side skjer den aktive rekrutteringen av studenter gjennom en egen salgs- og markedsavdeling, med 17 ansatte, som gjennomfører kampanjer for både fagskoleutdanning og høyere utdanning. Målet for opptak til fagskoleutdanninger i 2020 er 600 studenter.

På sikt er måltall for gjennomstrømning 70 prosent, mens minimumskravet er å ligge på nivå med sektoren. Nivået identifiserer HK gjennom DBH-fagskole sin statistikk. I Kvalitetsrapport 2015 er målet for gjennomføringsgraden i henhold til oppmeldt eksamen satt til 90 prosent. Gjennomføringsgraden er ifølge tilbyder godt over snittet i sektoren, men det framholdes at det er et potensial for å øke gjennomstrømningen. Gjennomsnittlig klassestørrelse er på «godt over 20 studenter». Tilbyders vurdering er at gjennomstrømningen er tilstrekkelig for å skape et godt læringsmiljø. Institusjonen som helhet har mål om gjennomstrømning på 70 prosent etter normert studietid. Måltallet nås ikke for alle studiene, og det arbeides med tiltak. Høyskolen Kristiania vurderer dagens gjennomstrømning som stor og stabil nok til å utgjøre et godt arbeids- og læringsmiljø for alle studentene.

Tilbyder definerer frafall som «at en student har sagt opp studieplassen før avsluttet studium». Det er kartlagt at en vesentlig del av frafallet skjer mellom første og andre studieår. Arbeidet med å minimere frafall skjer gjennom forventningsavklaringer og veiledning for alle førsteklasse, oppfølging av studieprogresjon for enkeltstudenter, tilbakemelding fra studenter om trivsel og styrking av sosialt miljø. Manglende betaling av skolepenger er et element i problematikken rundt frafall, og tilbyder arrangerer kurs i privatøkonomi.

I Kvalitetsrapport 2015 omtales både frafall og strykprosent. Det framkommer at det generelt er lav strykprosent i fagskolestudiene (3,63 prosent i 2014 og 2,44 prosent i 2016), og at strykprosenten varierer mellom studiestedene og mellom studier og emner. Det påpekes at oppfølging og forutsigbarhet gir aktive studenter, og at dette gir færre stryk.

Frafall i studiene fra og med 2012 framkommer i søknaden. I Kvalitetsrapport 2015 kommenteres det på at nedgangen i frafall fra 2014 til 2015 har vært markant – fra 33,8 prosent til 12,2 prosent. Tilbyder argumenterer for at tiltak som ble iverksatt i 2014 har hatt effekt. I rapporten drøftes allikevel høyt frafall mellom første og andre studieår ved utdanningene i film og musikkdesign, og at det i reklameutdanningen har vært stort frafall for kullet som gikk ut vår 2016. Endring av opplegget for fagskole med ett emne per semester og mappevurdering, sammen med fraværsoppfølging, antas å minske frafallet. Tilbyders mål er at frafall skal være under 14 prosent.

² Norsk Korrespondenceskole

Kommentarer og vurderinger

Den foreliggende dokumentasjonen tilsa ikke at kravet om opptak og gjennomstrømning er problematisk for tilbyder, så vi spurte om og diskuterte akseptable klassestørrelser, fraværsgrenser og hva som hadde virket av tiltak for å forbygge at studenter avslutter studiene på grunn av forhold ved utdanningene.

Tilbyders vurdering er at det er verre når det er for få enn når det er mange studenter. Store grupper eller klasser kan godt ha flere lærere. Det startes ikke studier med under 13 studenter unntatt hvis studiene er svært viktige for de tverrfaglige elementene i andre studier. Det praktiseres ikke fraværsgrenser, men det føres oversikt over oppmøte. Tilbyder mener at det særlig var endringer i evalueringfrekvens som minsket frafallet fra 2014 til 2015.

Etter vår vurdering har tilbyder tilfredsstillende kunnskap om forholdene som fører til lavere enn ønsket gjennomstrømning av studenter. Vårt inntrykk er at forskjellige tiltak diskuteres, gjennomføres og evalueres, og at ledelsen vedvarende har stor oppmerksomhet på gjennomføringsproblematikk.

Konklusjon

Ja, tilbyder har jevnlig opptak av studenter og en tilfredsstillende gjennomstrømning. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3.3 Strategi og grunnlag for stabil virksomhet

Beskrivelse ut fra søknad

De aktuelle fagmiljøene ved Høyskolen Kristiania har lang erfaring med å tilby yrkesrettet utdanning og fagskoleutdanning. Dokumentet «Kvalitet, vekst og mangfold. Revidert strategi for fagskoleutdanning 2016–2020» ble vedtatt i styret for Høyskolen Kristiania 2. september 2016. Strategien for den stedbaserte fagskolevirksomheten i Høyskolen Kristiania bygger på den overordnede strategien for hele institusjonen. I «Kvalitet, vekst og mangfold» konkretiseres strategi og satsning gjennom kapitler om fagskolens egenart, utdanningskvalitet, god tilgang på utdanning, forvaltning og vekst. Innenfor hvert av disse områdene angis mål-/satsningsområder, handlingsplan og resultatindikatorer 2016–2020. Også i strategidokumentet diskuteres nedgangen i søkere til fagskoleutdanningene i årene 2013–2015, jf. 4.3.2.

Tilbyder omtaler den økonomiske situasjonen som solid og framhever at det foreligger økonomiske forutsetninger for å kunne satse på fagskoleutdanningene. Høyskolen Kristiania «... hadde i 2015 en omsetning på rundt 450 mill kroner, et årsresultat på ca. 13 mill og en egenkapital på 240,5 mill» (jf. søknaden s. 15). Det redegjøres for hvordan tilbyder over lengre tid har satsset på å utvikle et solid fagmiljø. For å skape rom for faglig og pedagogisk utvikling er det fast ansatte fagpersoner tilknyttet alle studiene. Alle har solid bransjeerfaring, og flere driver egen virksomhet. I strategidokumentets kapitler om utdanningskvalitet, forvaltning og vekst er det formulert mål-/satsningsområder for videre utvikling av fagmiljøets sammensetning og kompetanse: Høyskolen Kristiania skal sikre pedagogisk, faglig, yrkesrelevant og teknologisk kompetanse hos faglige ansatte, og høyskolen skal ha robuste fagmiljøer tilknyttet studiene for å sikre gjennomføring av høy standard.

Den største delen av studentene ansettes innen yrkesfeltet kreativ næring. Behovene i dette feltet kartlegges og analyseres ut fra utredninger om kreativ næring, NHOs kompetansebarometer, kandidatundersøkelser og tett næringslivskontakt. Ut fra analysene forventes det positiv utvikling i arbeidsmarkedet. I strategidokumentet framheves også at det økte politiske fokuset på

fagskoleutdanninger generelt kan bidra til stabilitet for fagskoleutdanningene. I Årsrapport Høyskolen Kristiania omtales satsningen på fagskolestudier i ledelsens innledning: «Økt satsning på fagskoler gjennom å bli fagområdegodkjent» (s. 4). I delen om avdeling for fagskolestudier framkommer det at Høyskolen Kristiania vil opptre som pådriver for å utvikle og bedre rammebetingelsene for fagskolestudier (s. 24).

Kommentarer og vurderinger

I tidsrommet mellom innsending av søknad i november 2016 og institusjonsbesøket i mai 2017 har Høyskolen Kristiania vedtatt å legge ned studiestedet Trondheim ved utgangen av 2019 og å kjøpe Westerdals Oslo ACT. For oss var det viktig å bli orientert om og få et inntrykk av hva endringene betyr for et eventuelt godkjent fagområde. Det ble stilt spørsmål om nedlegging og oppkjøp, særlig i intervjuene med skoleledelsen og styreleder.

Vi ønsket å få redegjort for analyser og beslutningsgrunnlag i forbindelse med nedleggingen av studiestedet Trondheim. Vi ønsket å få en vurdering av hva nedleggelsen betyr for strategien for fagområdet, for grunnlaget for stabil virksomhet og på hvilken måte nedleggelsen påvirker bredden i fagmiljøet og fagmiljøets kompetanse. Fra tilbyders side ble det redegjort for at nedleggelsen utelukkende var økonomisk begrunnet, da synkende søkertall og utsikt til langt høyere husleie ville bety at en drev med tap. Nedleggelsen ble omtalt som en operativ og ikke en strategisk beslutning.

Vi er opptatt av hva som skjer med studentene og de ansatte og hvilken påvirkning nedleggelsen kan ha for fagmiljøet tilknyttet fagområdet. Tilbyder har tidligere lagt ned studiested i Stavanger og har erfaring fra tilrettelegging både for studenter og ansatte: Alle studenter som er tatt opp vil ha avlagt eksamen før nedleggelsen. Tilbyder setter inn tiltak for at studiene skal ha tilsvarende kvalitet som dem som tilbys i Oslo og Bergen. HR-avdelingen samarbeider med ansatte for se etter muligheter i og utenfor organisasjonen. For oss er det nærliggende å tenke at nedleggingen vil ha betydning for fagmiljøet tilknyttet fagområdet, men per i dag er det vanskelig å se hva endringene konkret betyr. Alle fagansvarlige er lokalisert ved studiestedet Oslo og nedleggingen får derfor ikke noen umiddelbar betydning for den faglige ledelsen av fagområdet.

Særlig styreleder omtalte betydningen av oppkjøpet av Westerdals Oslo ACT. Styret har bedt skoleledelsen om å utrede hvor fagskolevirksomheten bør være plassert i Høyskolen Kristiania. I dag er *avdeling for fagskole* på nivå med de fire/fem instituttene i organisasjonen. Med oppkjøpet vil studenttallet og omsetningen for fagskolen utgjøre under ti prosent av Høyskolen Kristianas totale virksomhet. Vi fikk forståelsen av at det kan bli aktuelt å løfte fagskolenivået enda høyere i organisasjonen (og dermed skilles fra høyskolevirksomheten) for å legge nye rammebetingelser rundt fagskolevirksomheten. Styrelederen uttrykte at en slik eventuell endring gjennomføres for å demme opp for akademisering og styrke fagskoleutdanningenes særpreg, mangfold og kvalitet.

Vår vurdering er at det er tilfredsstillende og betryggende at det er fokus på at fagskolevirksomheten skal satses på og ha tydelige rammer og retning. Styrets planer for satsningen på fagskoleutdanning finnes i strategidokument og årsrapport. Vi fikk forståelsen av at strategidokumentet for fagskoleutdanningen vil bli revidert i etterkant av endringene ved Høyskolen Kristiania. Også med på å underbygge at styret vil satse på fagskolen er planer om å anlegge kantine tilknyttet studiestedet i Bergen og et «fagskolens hus» i Oslo, der alle fagskoleutdanningene vil samles i et bygg og bygget tilpasses i større grad etter fagskoleutdanningenes behov.

Konklusjon

Ja, tilbyders strategi for fagområdet gir grunnlag for stabil virksomhet i en femårsperiode. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

3.4 Tilbyders organisering og infrastruktur

§ 4-4 (1) Tilbyders organisering skal være tilpasset utdanningsvirksomheten. Tilbyder skal ha:

3.4.1 Studieadministrative tjenester og informasjon til studentene

§ 4-4 (1) a) Velfungerende studieadministrative tjenester og god informasjon til studentene

Merknad: Tilbyders tjenester skal omfatte studieveiledning og eventuelt yrkesveiledning.

Beskrivelse ut fra søknaden

Studieadministrasjonen ved Høgskolen Kristiania har det daglige ansvaret for informasjon til studentene og den ikke-faglig veiledningen av studentene. Studieadministrasjonen ledes av studiedirektør og har 35 ansatte som arbeider med både høyskole- og fagskolevirksomheten. I studieadministrasjonen inngår sentral studieavdeling og kvalitets- og analyseavdeling, samt funksjonene avdelingsdirektør i Bergen og Trondheim og controller. Sentral studieavdeling ledes av studiesjef og består av teamene studentoppfølging, eksamen, opptak og ressursplanlegging, internasjonalt kontor og studentservicesenter. Eksamen og studentoppfølging har avsatt egne ressurser for fagskoleutdanningene.

Avdeling for studentoppfølging er primærkontakt for studentene underveis i studieløpet og tilrettelegger for informasjon til studentene, og i samarbeid med de enkelte fagansvarlige for oppfølging av studentene. Avdelingen har også ansvar for mottak av nye studenter, og i søknaden redegjøres det for arrangementer som tilbys nye studenter for å styrke klasse- og læringsmiljøet. Avdeling for studentoppfølging arrangerer seminar for tillitsvalgte studenter om rollen som tillitsvalgt, og deltar på møter i Tillitsutvalget, forumet for tillitsvalgte studenter.

Avdeling for studentoppfølging er også kontaktpunktet for studenter med særskilte behov. Styret har ansvaret for tilrettelegging av studiesituasjonen for studenter med særskilte behov, og institusjonen tilstreber å ha universelle løsninger for å inkludere alle studentene. Til hjelp for ansatte er det utarbeidet en veileder for tilrettelegging i studiehverdagen. På nettsidene finnes informasjon til studenter som har særskilte behov.

Studierådgivere veileder studenter som har behov for samtaler av ikke-faglig karakter. Ved behov henvises studentene videre til sosialrådgiver. Ved studiestedene i Bergen og Trondheim ivaretar studierådgiverne oppgavene til sosialrådgiver. Studierådgiverne samarbeider med fagstaben for å få til ekstra faglig veiledning eller tilrettelegging for fullføring av studiene.

Eksamensteamet i avdeling for studentoppfølging er ansvarlige for alle administrative forhold knyttet til eksamensgjennomføring. Informasjon om eksamen publiseres på nettsidene, og informasjon om resultater finnes på StudentWeb, hvor også karakterutskrifter bestilles. Ved alle studiestedene finnes en resepsjonstjeneste, Studentservice-senteret, som gir førstelinjeinformasjon og -tjenester til studenter, ansatte og besøkende.

Karrieresenteret Track har ansvar for yrkesveiledning og veiledning om videre studier, og tilbyr individuell karriereveiledning og arrangeres workshops, kurs og seminarer for studentene. Karrieresenteret Track er en egen avdeling etablert i 2014. Avdelingen ledes av direktør for eksterne relasjoner. Det er ansatt tre karriereveiledere i Oslo, som også betjener studiestedet Trondheim. Studiestedet Bergen har ansatt egen karriereveileder. Studentassistenter er også tilknyttet Track. Karrieresenteret arrangerer bransjedager og karrieredager (samarbeid med Studentunionen), og er kontaktpunkt for bedrifter som ønsker å rekruttere og/eller samarbeide om oppdragsprosjekter.

Studentene informeres om studiehverdagen gjennom flere kanaler: Via høyskolens nettsider, StudentWeb, læringsplattformen Luvit, e-post og SMS (hastesaker) og digitale skjermer ved studentenes samlingspunkter. Biblioteket, IT-brukerstøtte og karrieresenteret Track har egne sider på høyskolens nettsider.

Her følger resultatene fra Studentundersøkelsen 2016 om studentenes tilfredshet med det studieadministrative:

Skala for markering av tilfredshet (N 238) – svar i prosent	Informasjon fra administrasjon	Tilgjengelighet til administrasjonen	Resepsjonen	Track
5 Svært tilfreds	13,9	19,7	37	10,5
4	31,9	34,9	39,9	20,2
3	31,5	23,5	16,4	15,5
2	10,1	7,6	1,3	2,1
1 Ikke tilfreds	3,4	2,5	0	0,8
Vet ikke/ikke relevant	9,2	11,8	5,5	50,8

Kommentarer og vurderinger

Vår foreløpige vurdering ut fra dokumentasjonen var at informasjonskanalene til studentene ser ut til å være lagt opp slik at det skal være enkelt å finne informasjonen en er ute etter. Intervjuene med studentene styrker vurderingen. Om studieadministrasjonen og Track ble det sagt at det skal mye til for ikke å kjenne til dem som jobber der ettersom de er «veldig på», synlige og tilgjengelige. Det eneste problemet med informasjon, som ble nevnt under intervjuene, var at tverrfaglige aktiviteter kunne komme ubeleilig på prosjekter i andre emner, for eksempel i innspurten til en levering. Vårt inntrykk er at dette ikke ble ansett som et felles problem for studiene, men det kan være et poeng at viktigheten av tverrfaglige perspektiver, også den den enkeltes prosjekter, framholdes.

På spørsmål om høyskolestudentene blir prioritert på bekostning av fagskolestudenter ble det kommentert at hele studentmassen må orientere seg via hjemmesidene og fagskolestudentene anser seg veldig godt ivaretatt; ingen intervjuobjekter uttrykte at fagskolestudenter på noen måte blir tilsidesatt.

I Studentundersøkelsen 2016 er det over 50 prosent av de svarende som angir at de ikke vet noe om Track eller at det ikke er relevant å gi tilbakemelding. På institusjonsbesøket ble vi opplyst om at Track ikke var kommet skikkelig i gang overfor fagskolestudentene på det tidspunktet som undersøkelsen ble gjennomført og dermed har vi forståelse resultatet.

Konklusjon

Ja, tilbyder har velfungerende studieadministrative tjenester og yter god informasjon til studentene. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

3.4.2 Studentvelferd

§ 4-4 (1) b) Studentvelferd som er tilpasset studentene og utdanningsvirksomheten.

Beskrivelse ut fra søknaden

I forbindelse med psykososialt arbeids- og læringsmiljø er studentunionen en sentral aktør. I søknaden beskrives aktiviteter ved studiestart (IntoCampus), klubbkvelder, sosiale aktiviteter, idrettsaktiviteter og Karrieredagene. I for eksempel klubbkveldene er også sosialrådgiver, studierådgiver og fagansvarlig involvert.

En del av å styrke det psykososiale læringsmiljøet gjelder også tilgang til faglig veiledning og oppfølging av studieprogresjon for alle og tilrettelegging av studiesituasjonen for studenter med særskilte behov.

I tilknytning til det fysiske arbeids- og læringsmiljøet er de fysiske omgivelsene tilrettelagt for inkluderende læringsprosesser for alle. Det foreligger beredskapsplaner og et beredskapsteam som trer i kraft ved eventuelle uønskede hendelser.

Tilbyder har også gjennomført flere ombyggingsprosjekter. I Oslo har det blitt utvidet område for kantine og kaffebar, og et tidligere åpent atrium har fått glasstak og er tatt i bruk som flerbruksområde. Enkelte områder er ommøblert for å få til flere arbeidsplasser for studenter. Biblioteket er utvidet, og det er etablert verksteder i et nærliggende bygg.

I Bergen ble virksomheten i hovedsak flyttet til nye lokaler i Hansaparken, og tilbyders vurdering er at en nå har alle nødvendige fasiliteter og arealer.

Begrunnelse for hvordan studentvelferden er tilpasset utdanningsvirksomheten

Tilbyder har som mål at studentene skal ha et aktivt liv på campus, og mener at både sosialt samvær og faglig utvikling er viktige faktorer i den sammenhengen. Den fysiske utformingen er i seg selv viktig, men også studierådgivernes og sosialrådgivers roller anses som sentrale.

Gjennom Studentundersøkelsen skaffer tilbyder seg informasjon om hvordan studentene vurderer læringsmiljø og velferdstilbudene. På bakgrunn av behandling av resultatene av undersøkelsen utarbeides planer for å iverksette nødvendige tiltak.

Kommentarer og vurderinger

Vurderingene i henhold til dette kravet må ses sammen med kapittel 4.4.1 og 4.4.3 i denne rapporten: Vårt inntrykk er at fagskolestudentene opplever seg som godt ivaretatt med hensyn på tjenester fra studieadministrasjonen og Track, og at ressurser og fasiliteter er tilpasset utdanningsvirksomheten. Under besøket ble vi fortalt at tilbyder arbeider for at fagskolestudentene skal kunne bli medlem i Studentsamskipnadene ved de respektive studiestedene og dermed kunne få tilgang til et mer mangfoldig velferdstilbud. Vi håper at tilbyder lykkes, da vi tror det vil ha en positiv effekt for miljøet ved de enkelte studiestedene at alle studentene er likestilt med hensyn på å nyte godt av tilbudene via samskipnadene.

I intervjuene med studenter i Bergen kom det fram at de ikke hadde hatt tilgang til kantine etter innflyttingen i Hansaparken. Det er lovet kantine til høsten og studentene og de ansatte mener at det vil bli en viktig faktor i studentmiljøet. Studentene og de studenttillitvalgte i Bergen var for øvrig særdeles fornøyde med flytteprosessen.

Vi synes det er bra at studentunionen er sentral i organiseringen av forskjellige typer arrangementer, og det virker som om tilbyder støtter opp om studentunionens sosiale rolle på en god måte. Vårt inntrykk er at Høyskolen Kristiania setter studentvelferd høyt, noe de intervjuede studentene underbygget.

Vi fikk også inntrykk av at svarene fra studentundersøkelsen blir tatt på alvor, og at innspill følges opp innenfor økonomiske og praktiske rammer.

Konklusjon

Ja, tilbyder har en studentvelferd som er tilpasset studentene og utdanningsvirksomheten. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

3.4.3 Ressurser og fasiliteter

§ 4-4 (1) c) Ressurser og fasiliteter i form av lokaler, utstyr og informasjonstjenester som er tilpasset utdanningsvirksomheten og som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Beskrivelse ut fra søknaden

Lokaler og utstyr

I søknaden beskrives detaljert ressurser og fasiliteter for studiestedene Oslo, Bergen og Trondheim. Fagskolestudiene ved Høyskolen Kristiania har tilgang til alle høyskolens undervisningslokaler, og bruken av lokalene bestemmes ut fra klassestørrelse og behov. Ved behov for spesielle ressurser i undervisningen og gjennomføring av oppgaver finnes spesialrom som kan være dedikert til én eller flere utdanninger. I søknaden beskrives spesialrommene med innredning, maskiner og spesiell programvare. Det framkommer også hvilken type utstyr som studentene kan låne for gjennomføring av prosjekter. Ved alle studiesteder er det muligheter for profesjonell hjelp ved avanserte utskriftsjobber (printsenter).

Fra Studentundersøkelsen 2016:

Skala for markering av tilfredshet (N 238) – svar i prosent	Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid	Utstyr og hjelpemidler i undervisningen
5 Svært tilfreds	15,1	12,2
4	37,0	27,7
3	30,7	29,4
2	11,8	22,7
1 Ikke tilfreds	5,5	7,6
Vet ikke/ikke relevant	0	0,4

Informasjonstjenestene

Informasjon til studenter og undervisere dekkes gjennom

- høyskolens nettsider, som inneholder informasjon om studieplaner, emnebeskrivelser, fagskolekalender med frister, fagskolereglement og gjennomføring av eksamener
- timeplan, tilgjengelig i TimeEdit
- brukerkonto til pålogging til datamaskiner og printere
- Feide – tilgang til administrative systemer. Alle studentene får utdelt «FEIDE-bruker».
- Luvit brukes som læringsplattform. Luvit inneholder informasjon og muligheter til kommunikasjon.

Det benyttes også andre bransjeetablerte kommunikasjons- og læringsverktøy for studenter og undervisere, som FS (Felles studentsystem) med modulen StudentWeb, som brukes av studentene til å godkjenne egen utdanningsplan, bestille karakterutskrift og endre kontaktinformasjon. Intranettet er tilgjengelig for ansatte og gir adgang til mange av høyskolens systemer, og det legges også ut informasjon til ansatte.

IT-avdelingen består av en person med ansvar for drift og brukerstøtte fra 08:00 til 16:00 hverdager. Ansatte og studenter har tilgang på trådløst nettverk, e-post og nettsider til brukerstøtte. Programvare som trengs i utdanningen skal være tilgjengelig på lærer- og studentmaskiner, og studentene får tilgang til å installere diverse programvare fra tilbyder. Høyskolen Kristiania bruker Luvit som læringsplattform. Studentene får tilgang til en personlig portaloversikt som inneholder funksjonene: mine emner, kommunikasjon, oppslagstavle og kalender/dagens plan. Hensikten er å gi studentene en

felles, brukervennlig og digital plattform hvor all informasjon er samlet på ett sted. Alle involverte får opplæring i bruk av Luvit.

Bibliotek/Læringscenter/Læringsplattform

Hovedbiblioteket er i Kongens gate i Oslo. Alle studenter har adgang til biblioteket, som har åpningstider fra 08:00 til 20:00 mandag–torsdag, til 19:00 på fredag og fra 10:30 til 17:00 i helgene. I lokalene er det tre veiledningsstasjoner betjent av spesialbibliotekarer og faglige studentassistenter. Veiledning fås ved drop-in eller reservert tid. Lokalene består ellers av gruppearbeidsplasser, sofagrupper og lesesal. Biblioteket er med i BIBSYS-samarbeidet.

Biblioteket ved studiestedet Bergen er også organisert etter læringscentermodell med gruppearbeidsplasser, sofagrupper og lesesal. Det er én skranke som betjenes av spesialbibliotekar og assistenter, og faglige studentassistenter i Oslo kan kontaktes. Biblioteket følger studiestedets åpningstider og er bemannet fra 09:00 til 16:00 alle hverdager. Tjenester ytes ellers som i hovedbiblioteket. Biblioteket ved studiestedet Trondheim er plassert rett ved resepsjonsområdet og er organisert etter læringscentermodell. Åpningstidene er fra 08:00 til 20:00 alle hverdager. Tjenester ytes ellers som i hovedbiblioteket.

Studentene får tilbud om veiledning i systematisk litteratursøk og kildekritikk med utdannede bibliotekarer. Det tilbys også opplæring i kunnskapsbasert internett: Opplæring i systematisk litteratursøk og kildekritikk i åpne baser og søkemotorer, og basene som biblioteket abonnerer på. Det gis veiledning i henvisningsteknikk for bruk av kilder, og veiledning i bruk av programvare for innsamling og henvisning til litteratur. Assistentene gir studentene opplæring i å finne bøker i hyllene, registrere og fornye lån og bestille bøker og artikler. Studentene signerer på at de er innforstått med bibliotekets utlansreglement.

Fra Studentundersøkelsen 2016:

Skala for markering av tilfredshet (N 238) – svar i prosent	Bibliotek	IKT-tjenester
5 Svært tilfreds	7,6	24,4
4	17,6	37,8
3	16,4	21,4
2	7,1	8,0
1 Ikke tilfreds	3,8	2,5
Vet ikke/ikke relevant	47,5	5,9

Tilbyders begrunnelse for hvorfor ressursene er tilstrekkelige

Tilbyder begrunner i søknaden hvorfor ressursene er tilstrekkelig til å sikre et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø: Studentene har tilgang til et bredt spekter av ressurser, fasiliteter og informasjonstjenester ved alle studiesteder og i ukedager og helger. Innen normal arbeidstid har studentene tilgang på veiledning fra forskjellige grupper ansatte. Det er kontinuerlig dialog med studentene om lærings- og arbeidsmiljøet, og kvaliteten kartlegges gjennom undersøkelser og evalueringer. Studentenes tilbakemeldinger blir raskt vurdert, og det settes inn tiltak. Samtidig mener flere faglærere at studenter har for høye og urealistiske forventninger til utstyr, og score på tilfredshet blir dermed lett noe lavere enn for andre forhold.

Kommentarer og vurderinger

Vi hadde omvisning i hovedbygget og i biblioteksbygget ved studiestedet Oslo, og i hovedbygget ved studiestedet Bergen. I Oslo er studiet i illustrasjon lokalisert utenfor, men rett ved hovedbygget. I

Bergen er filmstudiet lokalisert i sentrum. Fasilitetene og tjenestene beskrevet over er viktige for både ansatte og studenter, men informasjons- og bibliotekstjenestene var ikke tema i samtalen med ansatte.

Ut fra resultatene fra studentundersøkelsen 2016 vektla vi spørsmål om utstyr og undervisningslokaler. Særlig utstyrssituasjonen ble tatt opp i intervjuer med studenter, lærere og representanter for ledelsen. Ledelsen opplyste at størsteparten av de 8–10 millionene som brukes på utstyr årlig går til fagskoleutdanningene. Det ble også opplyst at det foreligger planer om «Fagskolens hus» ved studiestedet Oslo – noe som kan realiseres gjennom en ombygging av huset der studiet i illustrasjon nå holder til. Skoleledelsen og fagmiljøet uttrykte at det ikke skal være noen betydelig forskjell på utstyret som er tilgjengelig for studentene; det skal være tilsvarende kvalitet på tvers av studiestedene.

De intervjuede studentene var ikke enige seg imellom i bedømmelsen av utstyr og lokaler, og vi var vitne til interessante og detaljerte diskusjoner om utstyrets muligheter og begrensninger i de forskjellige studiene. Flere studenter etterlyste spesifikt utstyr både ved studiestedet Oslo og studiestedet Bergen, særlig gjaldt dette A3-skannere i Oslo og A2-printere i Bergen. Flere forhold ble diskutert mellom henholdsvis komiteen og studenter, fagansvarlige og representanter fra ledelsen: Hvor utdatert skal utstyret kunne være selv for førsteårsstudenter; hva er ønskelig og hva er mulig – kan man holde tritt med «årets modell»; hva er akseptabel kø ved maskinene rundt innleveringsfristene; hvordan formes metode og gjennomføring av (eventuelt mangel på) tilgangen på aktuelt utstyr?

Det er i tilknytning til spørsmål om utstyr at vi opplevde indikasjoner på reell misnøye med deler av enkelte utdanninger fra studenters side. Vår vurdering er imidlertid at ressurser og fasiliteter er tilpasset virksomheten og utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø. Vårt inntrykk er også at innspill fra studenter og ansatte følges opp innenfor foreliggende rammer og praktiske muligheter. Vår primære bekymring går mer i retning av *hvordan* manglende utstyr, eller knapphet på tilgang til spesifikt utstyr, kan begrense studentenes valg av arbeidsprosesser og få betydning for studentenes læringsutbytte.

Konklusjon

Ja, tilbyder har ressurser og fasiliteter i form av lokaler, utstyr og informasjonstjenester som er tilpasset utdanningsvirksomheten og som utgjør et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder bør

- være svært tydelige mht. hva studentene selv må bekoste av lisenser og utstyr
- jevnlig vurdere likeverdighet i utstyr mellom studiestedene
- reflektere rundt begrensninger og muligheter som utstyret setter for valg av faglige prosesser og produkter, og være tydelige om slike problemstillinger overfor studentene.

3.4.4 Rutiner for oppretting og endring av utdanninger

§ 4-4 (1) d) Tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye utdanninger og videre utvikling av etablerte utdanninger. Studenter skal delta i dette arbeidet.

Beskrivelse ut fra søknaden

I søknaden beskrives rutiner og prosesser for oppretting av nye utdanninger og videreutvikling av eksisterende utdanninger. I Kvalitetsloven finnes det flytdiagrammer for prosessene Utvikling av (nytt) studieprogram, Revisjon av studieprogram og Nedleggelse av studieprogram. Prosessene er felles for

høyere utdanning og fagskoleutdanning. Skillet i prosessene går på om det må søkes NOKUT eller ikke.

Det er høyskoleledelsen som igangsetter prosesser som kan lede til oppretting av nye studier. For utvikling av konkrete studier nedsettes det en arbeidsgruppe som inkluderer representant fra aktuelt yrkesliv og studentrepresentant. LOKUT (Lokalt [Høyskolen Kristianas] organ for kvalitet i utdanningen) har kontakt med arbeidsgruppen underveis, og vurderer og godkjenner ferdigstilt søknad. For fagskoleutdanninger har søknader blitt sendt til NOKUT for behandling. Ved en fagområdegodkjenning vil prosessen bli den samme som for bachelorgradsstudier: LOKUT nedsetter en eksternt sakkyndig komité som avgir rapport til LOKUT, som igjen sender innstilling til Høyskolekollegiet, som gir faglig godkjenning eller avslag. Høyskoleledelsen vedtar oppstart av studiet, og Undervisningsutvalget kvalitetssikrer studieplaner og emnebeskrivelser. Studentene deltar i arbeidet gjennom representasjon i arbeidsgruppe, Høyskolekollegiet (én fagskolestudent og én høyskolestudent) og Undervisningsutvalget.

Prosessene for videre utvikling av etablerte utdanninger, omtalt som revisjon av studieprogram, starter med faglig ansvarlig, som på bakgrunn av eksterne og interne vurderinger, og interne analyser, årlig vurderer om det skal foretas vesentlige endringer i studiet. For fagskoleutdanninger har det fram til nå vært søkt NOKUT om vesentlige endringer. Den interne prosessen for bachelorgradsutdanninger er slik: Ved en avgjørelse om å ikke revidere sendes studieplanen til Undervisningsutvalget for kvalitetssikring. Ved en avgjørelse om å revidere, altså gjennomføre vesentlige endringer, er Høyskolekollegiet og LOKUT involvert i den videre prosessen. Undervisningsutvalget kvalitetssikrer revidert studieplan og emnebeskrivelser. Studenter deltar gjennom å gi innspill om utdanningskvalitet i forskjellige former for evalueringer, og gjennom representasjon i Høyskolekollegiet og Undervisningsutvalget.

Begrunnelser for hvorfor rutineene sikrer tilfredsstillende kvalitet i utdanningene

Prosessene sikrer en styrt prosess fra idéutvikling til godkjenning og etablering av nytt studium gjennom involvering av relevante personer og organer. Fagansvarlige arbeider med utviklingen på grunnlag av tilbakemeldinger fra sentrale aktører, og bearbeider disse gjennom en definert rapporterings- og analyseprosess. Avdelingsleder gjennomgår de fagansvarliges vurderinger og forslag, og rapportene med funn og forslag går videre til høyskoleledelse og styre. Styret prioriterer tiltak, som må gjennomføres i avdelingen. Prosessen fram til styrebehandling og budsjettering sikrer at en jobber med prioriterte tiltak og viktige forbedringsområder.

Kommentarer og vurderinger

De aktuelle prosessene og rutineene er godt beskrevet i søknaden, og illustrert i Kvalitetslosen. Temaet ble tatt opp i intervjuer med ledelsen, Undervisningsutvalget, LOKUT og med representanter fra bransjen. Vi var særlig opptatt av hvem som kan komme med ideer til nye studier og fikk vite at ideene kan komme fra bransjeråd og bransjekontakter, ansatte og markedsavdelingen. Ideen må beskrives på én side og høyskoleledelsen avgjør om utredningsprosessen skal settes i gang. Vurderingen av økonomien i et eventuelt nytt tilbud gjøres sent i prosessen. I forbindelse med oppretting av nye studier fikk komiteen inntrykk av at styret hadde tatt grep for å kunne ta avgjørelser tidlig i utviklingsprosessen, for å forhindre unødvendig utredningsarbeid i tilknytning til utdanninger som ikke vil få styrets godkjenning. Denne oppmerksomheten fra styrets side vurderer vi som positiv.

Fra en av bransjerepresentantene ble det påpekt at en fagområdegodkjenning kunne medføre flere innspill til endringer i utdanninger i stedet for nye utdanninger, da det antas at endringsprosessene blir enklere.

LOKUT har foreløpig ikke erfaring med godkjenning av nye fagskolestudier, men var høringsinstans da søknaden om studiet i spillutvikling ble sendt til NOKUT. Ved en områdegodkjenning vil LOKUT ha ansvar for at forslag om nye studier får en ekstern faglig bedømming på tilsvarende måte som ville blitt gjennomført i NOKUT. Vi ser det som svært positivt at tilbyder allerede har erfaring med godkjenning av studier på egen fullmakt som høyskole.

I forbindelse med revisjon av studieprogram er Undervisningsutvalget inne i prosessen gjennom å kvalitetssikre revidert studieplan og emnebeskrivelser. Vi påpekte at studieplanene som fulgte søknaden godt kunne vært både mer innholdsrike og strammere i formen. Leder i Undervisningsutvalget opplyste om at de arbeider med en mal for studieplaner, hvor også sakkyndiges tilbakemeldinger i forbindelse med siste «NOKUT-søknad» (*spillutvikling*) tas med i utformingen.

Konklusjon

Ja, tilbyder har tilfredsstillende rutiner for oppretting av nye utdanninger og videre utvikling av etablerte utdanninger. Studenter deltar i arbeidet gjennom arbeidsgrupper, evalueringer og gjennom representative organer. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.4.5 Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling

§ 4-4 (1) e) Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling.

Beskrivelse ut fra dokumentasjonen

Rutiner for å ivareta kompetanseutvikling av undervisningspersonalet beskrives både i søknadsteksten og i vedlegget Faglig ansattes kompetanseutvikling. Dette vedlegget inneholder også en plan for kompetanseheving per 2016.

Prosesen inneholder gjennomføring av en kompetanseanalyse av de faglig ansatte på bakgrunn av endringer i det faglige innholdet i utdanningene, innhold i eventuelle nye utdanninger samt generell kompetanseutvikling. De ansattes kompetanse kartlegges langs de følgende parameterne: formell faglig kompetanse, pedagogisk kompetanse, digital kompetanse og relevant yrkeserfaring. Det inngår også en utviklingssamtale hver høst, hvor den enkelte ansatte kan komme med forslag til egen kompetanseutvikling. På bakgrunn av kompetanseanalyse og utviklingssamtalen utarbeides det en helhetlig kompetanseplan som inneholder prioriteringer og som inngår i budsjettprosessen.

Ved Høyskolen Kristiania er det forskjellige former for kompetanseheving: Utdanningsløp ved andre institusjoner, hospitering i yrkesfeltet, deltakelse i eksterne prosjekter og faglige råd og nettverk, deltakelse i eksterne kurs og konferanser og deltakelse i interne kurs og studier. Høyskolens egen avdeling for læringsteknologi arrangerer verktøyopplæring, seminarer og foredrag.

Den vedlagte planen for kompetanseutvikling inneholder 17 navn. Én person skal ha kurs i digitale verktøy, to skal hospitere i relevant bransje, én skal starte årsstudium eller bachelorgradsutdanning og én skal delta i faglige seminarer. 14 skal ta praktisk-pedagogisk utdanning eller utdanning i høyskolepedagogikk. Vektleggingen i planen av pedagogisk kompetanse kan ses i sammenheng med at det etter 2015 er innført krav om formell pedagogisk kompetanse for alle nyansatte, eller at vedkommende er i gang med slik utdanning innen to år etter ansettelsen.

Kommentarer og vurderinger

I intervjuene ba vi om å få høre om innholdet i de interne pedagogiske kursene, erfaringer med kompetanseplaner og om tilrettelegging for utvikling av faglig kompetanse. Spørsmålene ble stilt både

til avdelingsleder (også pedagogisk ansvarlig), fagansvarlige og ansatte lærere. Tilbyder opplyste om at de skal starte et tilbud på 15 studiepoeng i høyskolepedagogikk, og at avdelingsleder vil bidra til at det tilbys en variant som er tilpasset lærere i fagskoleutdanninger. En gjennomføring av dette studiet vil telle som formell pedagogisk kompetanse.

Ut fra intervjuene med lærerne er vårt inntrykk at det tilrettelegges for utvikling av faglig kompetanse både gjennom kompetanseplanen og gjennom at fagansvarlige har et budsjett for deltakelse i aktuelle seminarer, samlinger og konferanser. Det synes å være lav terskel for underviserne å melde sin interesse til å delta på ett og annet som er faglig relevant, og for at ledelsen godkjenner det. For oss er det imidlertid litt uklart hva som er styrt og planlagt satsning fra ledelsens side, og hva som er utøvelse av den enkeltes ansvar for å holde seg faglig oppdatert. Det overordnede inntrykket er at for lærerne er det et «must» å holde seg faglig oppdatert, da det ligger i kjernen av det å være å være en fagperson.

Tilbyder bør imidlertid vurdere å ytterligere formalisere og vektlegge ledelsens rolle i å kartlegge og diskutere behov for kompetanseheving med de ansatte; inntrykket vi fikk var at ansvaret for faglig kompetanseutvikling lå vel mye til hver enkelte ansatte.

Kompetanseplanen for 2017 var ikke helt i overensstemmelse med hvilke personer som faktisk var i gang med pedagogisk utdanning, men forholdet ble oppklart. Vi ønsker å framheve satsningen på pedagogisk kompetanse som svært positiv.

Konklusjon

Ja, tilbyder har rutiner for å ivareta ansattes kompetanseutvikling. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere å ytterligere formalisere og vektlegge ledelsens rolle i å kartlegge og diskutere behov for kompetansehevende tiltak med de ansatte.

3.4.6 Et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene

§ 4-4 (1) f) Et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene.

Beskrivelse ut fra søknaden

Studentforeningen ved Høyskolen Kristiania heter Studentunionen, og alle studenter blir automatisk medlem ved signering av studiekontrakt ved opptak. Medlemsavgiften er på 250 kroner per semester. Fagskolestudentene er medlemmer av i Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF), norske fagskolestudenters interesseorganisasjon.

Studentunionen har et hovedstyre og flere utvalg og avdelinger. I hovedstyret inngår den hovedtillitsvalgte for fagskolen og hvert institutt i høyskoleledelen, slik at fagskolestudentene alltid er representert i hovedstyret. Fagskolestudenten er også leder for Tillitsutvalget for fagskolestudentene, og har ansvar for å rekruttere tillitsvalgte og varaer for hver enkelt klasse. Tillitsutvalget består av tillitsvalgte fra hver klasse og deres vararepresentanter. Den hovedtillitsvalgte har ansvar for å påse at studentenes faglige muligheter og rettigheter er ivarettatt. Avdeling for studentoppfølging har ansvar for operativt arbeid med Studentunionen, og tilbyr også administrativ bistand for tillitsvalgte studenter.

Ledelsen ved Høyskolen Kristiania og ledelsen i studentunionen gjennomfører månedlige dialogmøter.

Studentunionen har ansvaret for å velge studenter til råd og utvalg. I styret for Høgskolen Kristiania er det en høyskolestudent og en fagskolestudent, i høyskolekollegiet to studenter og i undervisningsutvalgene to studenter. I læringsmiljøutvalget (LMU) for hele institusjonen er det syv studenter, og det skal være en fagskolestudent fra studiestedet Oslo. I klagenemnda for fagskolestudier er det to fagskolestudenter.

Styret ved Høgskolen Kristiania samarbeider med studentene gjennom flere organer. I selve styret har fagskolestudentene fast representasjon og deltar i styrets arbeid. LMU har fått delegert ansvar for læringsmiljøet av styret, og organet har månedlige møter. Som eksempler på konkrete resultater av samarbeidet nevner tilbyder at studentene gjennom sin representasjon i styret og LMU påvirker og bidrar til gode løsninger på aktuelle saker. Saker som nevnes er utvidelse av åpningstider i eksamensperioder, endringer i eksamens- og vurderingsopplegg ved enkeltstudier, utvidelse av biblioteket ved studiestedet Oslo og arbeid med å få til at fagskolestudentene kan bli med i studentsamskipnadene.

Studentene involveres i kvalitetssikrings- og utviklingsarbeid gjennom å gi tilbakemeldinger om innholdet i studiet, gjennomføring av undervisningen og de fysiske og sosiale rammene rundt studiene i studentevalueringer. Hver enkelt student kan også gi tilbakemelding gjennom funksjonen «si din mening». Studentene involveres for å utvikle studentevalueringenes form og innhold. Det generes mye relevant informasjon om studiekvalitet gjennom høyskolens analyseavdeling, og utvalgte grunndata skal gjennomgås med tillitsvalgte studenter. De enkelte tillitsutvalgene, og studentenes representasjon i styret, høyskolekollegiet, Undervisningsutvalget og LMU sikrer studentinvolvering i utviklingen av studiene og læringsmiljøet.

Kommentarer og vurderinger

Under intervjuene med tillitsvalgte deltok leder for Studentunionen både ved studiestedet Oslo og Bergen, selv om disse to er høyskolestudenter. Det kom fram at tillitsvalgte fungerer for kalenderåret, og at for fagskolestudenter betyr dette at en må stille til valg til aktuelle organer i sitt første semester. Det ble sagt at fagskolestudenter må være ekstra interesserte for å stille opp, og markere seg for å bli valgt. Vår refleksjon er at selv om fagskolestudenter er i mindretall i det organiserte studentdemokratiet, må det være en styrke å være en del av noe større.

Studentrepresentantene har fulle rettigheter i styret, og tilbyders organisasjonsform som stiftelse gir ikke risiko på linje med styremedlemskap i AS-er. Styrerepresentantene opplevde at de fikk støtte til å fungere som fullverdige medlemmer i styret, blant annet ved formøter med personer i administrasjonen for å gå igjennom mer kompliserte dokumenter.

Ved studiestedet Oslo holdes månedlige møter med ledelsen, og tilsvarende møter skal i gang ved studiestedet Bergen. Møtene blir omtalt som nyttige både fra studentdemokratiet og fra ledelsen. Det er alltid agenda til møtene, men det blir ikke alltid ført referat. Det tas opp saker som angår hele skolen og som ikke egner seg i andre fora, et eksempel som ble nevnt er opplegg for felles karriereuke for studentene i fagskole og høyere utdanning. Erfaringene er at sakene blir fulgt opp fram til neste møte. Vårt inntrykk er at saker som tas opp av tillitsvalgte for klassene ofte gjelder fysiske forhold og utstyr. Vi anbefaler at det føres enkle referat fra slike møter, blant annet av hensyn til etterfølgende studenttillitsvalgte og transparens i studentdemokratiet.

Leder for studentunionen ved studiestedet Bergen ga uttrykk for at studentdemokratiet ved de forskjellige studiestedene er likestilte, selv om styret i studentunionen er Oslo-dominert. Hun trakk også fram Læringsmiljøutvalget som et forum der studentene fra alle studiestedene har innflytelse.

Vår vurdering er at tilbyder har et velfungerende studentdemokrati. Resultatene av samarbeidet med studentene gjelder i hovedsak konkrete forbedringer i studiehverdagen, og forankring av større avgjørelser hos studentene.

Konklusjon

Ja, tilbyder har et fungerende studentdemokrati, og kan vise til resultater av samarbeidet med studentene. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder bør føre enkle referat fra møter med studentorganet.

3.4.7 Et fungerende system for kvalitetssikring som har vært i bruk i minst ett år etter NOKUTs godkjenning av systemet

§ 4-4 (1) g) Et fungerende system for kvalitetssikring som har vært i bruk i minst ett år etter NOKUTs godkjenning av systemet.

Kravene til et fungerende system for kvalitetssikring for godkjent fagområde

I tilknytning til § 4-1 (1) om grunnleggende forutsetninger er blant annet tilbyders system for kvalitetssikring vurdert administrativt i henhold til kravene i §§ 5-1 (1) til 5-1 (5) i fagskoletilsynsforskriften. Tilsvarende vurdering ble utført i forbindelse med tilbyders søknad om godkjenning av fagskoleutdanningen *spillutvikling*, og ett forhold ble påpekt: Det framkommer ikke i Kvalitetsrapport 2015 at tilbyder faktisk har vurdert om utdanningene fyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning i lov og forskrifter (jf. § 5-1 (4)). Se kapittel 3.1.1 i innledende vurdering. Tilbyder har opplyst om at gjennomføringen av slike vurderinger vil bli synliggjort i Kvalitetsrapport 2016.

Kravene i §§ 5-1 (6) og (7) gjelder krav for tilbydere som søker om godkjenning av fagområde. Det kreves at systembeskrivelsen må inneholde rutine for etablering av nye utdanninger. Videre kreves det at tilbyder må kunne dokumentere jevnlig dialoger med samarbeidspartnere og vise hvordan informasjonen brukes i den årlige gjennomgangen av utdanningskvaliteten. For hver utdanning skal tilbyder årlig gjennomgå utdanningskvaliteten basert på den informasjonen som fremkommer gjennom kvalitetssikringssystemet.

NOKUTs styre godkjente Høyskolen Kristianas system for kvalitetssikring av utdanningen for høyskolevirksomheten 10. desember 2015. Godkjenningen kom etter en re-evaluering, der NOKUT i oktober 2014 hadde vedtatt at systemet hadde vesentlige mangler. Høyskolen Kristianas system for kvalitetssikring har deler som er tilpasset kravene til kvalitetssikring av fagskoleutdanningene.

Kommentarer og vurderinger

Vi har sett Kvalitetshåndbok – systembeskrivelse, og kvalitetsrapporter for fagskolevirksomheten for 2013, 2014 og 2015. Under institusjonsbesøket fikk vi demonstrert bruken av «analysekuber»³ i kvalitetsarbeidet, og fikk innblikk i hvilket kunnskapsgrunnlag som foreligger for kvalitetsarbeidet og kvalitetsutviklingen i fagskoleutdanningene. Vi har også hatt tilgang til Kvalitetslosen, som i

³ Fra tilbyders Kvalitetshåndbok: «Analysekubene på rapporteringssiden er webtabeller med et format og filtreringsmuligheter som skal gjøre det enkelt for de som rapporterer å finne nødvendig grunnlagsinformasjon til hver indikator. I tillegg til disse webtabellene har alle ansatte tilgang til en Excel analysekube (master) hvor all informasjon er samlet. Det er et svært fleksibelt verktøy hvor man enkelt kan hente ut og sammenligne data fra emnenivå aggregert opp til institusjonsnivå. Dette verktøyet gjør det mulig å identifisere avvik ut fra de måltall som er satt, og gjennom dette kontrollere hvorvidt avvikene er løftet frem i rapporteringen som er gjennomført.»

Kvalitetshåndbok omtales som «... høyskolens foretrukne system for prosessbeskrivelser og årshjul ut fra den relevans og opplevde nytteverdi det kan gi de ansatte i deres kvalitetsarbeid».

Kravet om at systembeskrivelsen skal inneholde rutine for etablering av nye utdanninger er dokumentert i denne rapportens kapittel 4.4.4. Rutinebeskrivelsen finnes lett tilgjengelig i Kvalitetslosen.

Tilbyder har likeledes dokumentert jevnlig dialoger med samarbeidspartnere, se denne rapportens kapittel 4-6. Bransjerådet utgjør den mest formaliserte dialogen, og inngår i tilbyders system for kvalitetssikring. Kommenterte rapporter fra bransjeråd inngår i kunnskapsgrunnet for den årlige gjennomgangen av utdanningskvaliteten, som dokumenteres i kvalitetsrapporter og handlingsplaner.

I løpet av intervjuene fikk vi et inntrykk av en institusjon og et fagmiljø som gjennomgående er opptatt av utdanningskvalitet og kvalitetskultur: I samhandlingen mellom lærere og studenter, i rammene for virksomheten og i oppnåelse av målene som er satt på institusjonsnivå.

Konklusjon

Ja, tilbyder har et fungerende system for kvalitetssikring som har vært i bruk i minst ett år etter NOKUTs godkjenning av systemet. Kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5 Fagmiljøet: størrelse, stabilitet og kompetanse

§ 4-5 (1) Fagmiljøet må være stort og stabilt nok til å dekke undervisnings-, kvalitetssikrings- og utviklingsoppgavene innen fagområdet. Fagmiljøets kompetanse må være bred nok til å dekke de viktigste delene av fagområdet.

§ 4-5 (2) Tilbyder må ha ansatte i hovedstilling i fagmiljøet med formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning i tilsvarende eller beslektet fagområde. Minst 50 prosent av de ansatte må være fast ansatt hos tilbyder.

§ 4-5 (3) Fagmiljøets faste ansatte må ha formell pedagogisk kompetanse i et omfang som gjør det mulig å utvikle pedagogiske metoder og verktøy.

§ 4-5 (4) Fagmiljøet må ha relevant yrkeserfaring.

Merknad til § 4-5 generelt: Når vi bruker begrepet «fagmiljø» viser det til alle ansatte som gir regelmessig og direkte bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av utdanningene innenfor det aktuelle fagområdet.

Merknad til § 4-5 (1): Jf. § 5-2 (3) b) i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning: Tilbyderen skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med slik kompetanse at tilbyder er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innenfor sentrale fagområder som inngår i utdanningene.

Merknad til § 4-5 (4): For at yrkeserfaringen skal være relevant må de ansatte være oppdatert om utviklingen innenfor det aktuelle yrkesfeltet.

Beskrivelse ut fra søknad

Avdeling for fagskolestudier er organisert med en avdelingsleder i Oslo, samt avdelingsdirektører i Bergen og Trondheim. Avdelingsleder har overordnet pedagogisk og faglig ansvar. I tilknytning til studiene i det omsøkte fagområdet er 49 personer ansatt i heltids- og deltidsstillinger, tilsvarende 33 årsverk. I oversikten «Undervisningskompetanse tilknyttet fagområdet» finnes navn på og opplysninger om disse 49 personene. 32 er ansatt i fast stilling på 50 prosent eller høyere.

Søker definerer fagmiljøet knyttet til hver enkelt utdanning som bestående av fagansvarlige, hovedlærer, faglærere og timelærere. For hver utdanning er det én fagansvarlig lokalisert i Oslo som har hovedansvar for gjennomføring, kvalitetssikring og utvikling av studiet. Hovedlærerne i Bergen og Trondheim har, i samarbeid med fagansvarlig, ansvaret for den lokale gjennomføringen. Hovedlærer i Oslo bistår fagansvarlig. Betegnelsen faglærere brukes for fast ansatte som har som hovedoppgave å forberede og gjennomføre egen undervisning. Timelærere inngår i fagmiljøet, da de deltar i den

faglige og pedagogiske utviklingen av studiet. Dette skjer gjennom temamøter og dialog med fagansvarlig. Ut fra kompetanse involveres også timelærere i utvikling av nye studier. Alle faglige ansatte har oppgaver innen veiledning og sensur. Gjesteforelesere regnes ikke med i fagmiljøet.

Fagmiljøets faglige og pedagogiske kompetanse og yrkeserfaring

I NOKUTs veileder angis det at «formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning» betyr minimum bachelorgrad. Søker oppgir at 69 prosent av fagmiljøet har formell kompetanse på nivå over fagskole. Av de 32 personene som er ansatt i fast stilling har 25 personer høyere utdanning tilsvarende bachelorgrad eller høyere grader, fem har fagskoleutdanning og to har annen type utdanning. I kravet inngår at ansattes formelle utdanning på nivå over fagskoleutdanning skal være i tilsvarende eller beslektet fagområde. Alle ansattes utdanningsbakgrunn framkommer både i oversikten over undervisningskompetansen og i den enkeltes CV. I alle utdanningstilbudene som inngår i fagområdet er det fast ansatte med høyere utdanning, og i fire av utdanningene har alle fast ansatte høyere utdanning.

I kravspesifikasjon for undervisningspersonell, sensorer og praksisveiledere framgår kravene om pedagogisk kompetanse for ansettelse i de forskjellige stillingskategoriene. Kravene har vært gjeldende fra 2015. For fagansvarlig kreves det formell pedagogisk kompetanse fra universitet eller høyskole, og minimum tre års undervisningserfaring. For hovedlærer kreves det formell pedagogisk kompetanse fra universitet eller høyskole, eller minimum tre års undervisningserfaring. Kravet til faglærere og timelærere er at de skal ha erfaring fra formidling og undervisning. Fagskolen har nedfelt retningslinjer for pedagogisk kvalitet, og legger til rette for å styrke den enkeltes undervisning gjennom interne kurs og annen opplæring, veiledning og erfaringsutveksling. Ut fra oversikten over undervisningskompetanse tilknyttet fagområdet framgår det at 8 av de 32 fast ansatte har formell ekstern pedagogisk utdanning og stort sett lang undervisningserfaring, 17 har realkompetanse gjennom minst fem års undervisningserfaring og utdanning gjennom interne pedagogiske kurs, fem har undervisningserfaring under fem år og har enten interne kurs eller påbegynt pedagogisk utdanning, én har over ti års undervisningserfaring og én har kompetanse i form av interne kurs.

Søker opplyser at 20 prosent av de faste faglige ansatte er ansatt i 50- til 90-prosentsstillinger for også å kunne være virksomme i relevant arbeidsliv. Også ansatte med 100 prosent stilling kan ha bistillinger i relevante arbeidsfelt. Søkens vurdering er at faste ansattes sterke bransjetilknytning generelt gir en god tilknytning til arbeidslivet og konkrete muligheter for å holde utdanningene oppdatert og bruke tidsaktuelle eksempler i undervisningen. Tilbyder framhever at andelen fast ansatte sikrer kontinuitet i fagmiljøet og tilbyders vurdering er at balansen mellom stabilitet i fagmiljøet og tilknytning til arbeidslivet er bra.

Fagmiljøets ivaretagelse av kvalitetssikrings- og utviklingsoppgaver

Halve stillingen til fagansvarlig går til administrasjon av studiet, oppfølging av hovedlærere og faglig og pedagogisk kvalitetssikring. Fagansvarlig har også ansvar for den daglige oppfølging av utdanningen, og bidrar til å sikre at studentene, ved alle studiestedene, oppnår det fastsatte læringsutbyttet for utdanningene. Sikringen utøves gjennom en satt faglig rapporteringslinje og en møtstruktur for å sikre involvering, kvalitet og utvikling. Hovedelementene i møtstrukturen er beskrevet i søknad og består av strategisk ledergruppe fagskole, møte fagansvarlige, hovedlærermøte, fagansvarlig og den enkelte hovedlærer, temamøte (alle faglige ansatte tilknyttet temaet, per studiested) og fellesmøte (alle ansatte, per studiested).

Tilbyder skriver videre at det primært er «... tre aktiviteter som gir fagansvarlig og hovedlærer mulighet til å sikre at den enkelte student gjennomfører utdanningen og oppnår læringsutbyttet» (s. 55

i søknaden). Aktivitetene er underveis-samtaler, vurdering av temaoppgaver og mappevurdering. Gjennom disse aktivitetene nedfelles planer for hva studentene må jobbe med for å oppnå læringsutbyttet og eventuelle behov for ekstra oppfølging og innsats avdekkes. Som vurderingsgrunnlag for fagansvarlig inngår også eksamensstatistikk for studie- og avdelingsnivå og emneevalueringer fra studentene.

For at studentene skal få best mulig utdanning i henhold til læringsutbyttet, stiller tilbyder krav til fagmiljøet og lærere når det gjelder pedagogikk og didaktikk. Krav til fagmiljøet er at alle lærere skal ha formell pedagogisk kompetanse, kunne bruke ny læringsteknologi, ha fokus på eget læringsmiljø i klasserommet og gjennomføre variert undervisning og vurdering tilpasset det enkelte studiet. Tilbyder har en egen avdeling for informasjons- og læringsteknologi; der finnes også pedagogisk spisskompetanse på bruk av digitale læringsressurser. Høyskolen Kristiania bruker Luvit som læringsplattform. Studentene får tilgang til en personlig portaloversikt som inneholder følgende funksjoner: mine emner, kommunikasjon, oppslagstavle og kalender/dagens plan. Alle involverte får opplæring i bruk av Luvit.

Fagskolen har nedfelt retningslinjer for pedagogisk kvalitet og legger til rette for å styrke den enkeltes undervisning gjennom interne kurs og annen opplæring, fagsamlinger og seminarer om sentrale tema som veiledning og vurderinger, muligheter for veiledning i klasserommet, og stimulans til å dele erfaringer i ulike fora og forske på egen praksis.

Fagmiljøets kompetanse og områdets viktige deler

De viktige delene av fagområdet angis gjennom navnet: Design, kommunikasjon og teknologi. «Teknologi» er avgrenset til teknologi som utvikles eller anvendes i sammenheng med design- og kommunikasjonsløsninger. Høyskolen Kristiania redegjør for de ansattes utdanning og kompetanse knyttet til disse tre områdene:

- Design ivaretas av ansatte med kompetanse innen grafisk design, illustrasjon, 3D og animasjon, visuell kommunikasjon, interiørarkitektur/interiørdesign og interaksjonsdesign.
- Innen kommunikasjon har ansatte kompetanse innen reklame, tekst, visuell kommunikasjon, musikkteknologi og film og TV. Utdanningen *prosjektledelse* inngår i denne delen av fagområdet, men utgjør også et element i de andre delene av fagområdet.
- Ansatte innen interaksjonsdesign, 3D og animasjon, film og musikkteknologi har relevant teknologikompetanse for fagområdet. Flere har også interiørfaglig teknologikompetanse.

Enkeltpersoner kan ha kompetanse innenfor flere av fagområdets deler: Av det totale fagmiljøet har 69 prosent designfaglig kompetanse, 37 prosent kommunikasjonsfaglig kompetanse og 41 prosent formell teknologikompetanse relevant for fagområdet. Fire faste ansatte i hovedstilling underviser på flere utdanninger.

I søknaden framheves det at bredden og størrelsen på fagmiljøet gir grunnlag for sikre at utdanningene gjennomføres også ved uventet fravær hos enkeltlærere. Tilbyders fagmiljø for kreative studier på bachelornivå utgjør en ekstra sikring for at studentene kan gjennomføre studiene og oppnå fastsatt læringsutbytte.

Kommentarer og vurderinger

Sammensetningen av fagmiljøet og deres kompetanse er godt og detaljert dokumentert i søknaden. Ettersom både utformingen av og innholdet i dokumentasjonen var såpass god, var ikke fagmiljøets kompetanse eller yrkesdeltakelse noe framtreddende tema under institusjonsbesøket. I fagskolesammenheng er fagmiljøet stort og utdanningsnivået høyt. Inntrykket av et solid fagmiljø ble

styrket under institusjonsbesøket. Ansatte med høyere utdanning har i all hovedsak utdanning fra tilsvarende eller beslektet fagområde. Flere har en sammensatt utdanningsbakgrunn og kan jobbe på tvers i fagområdet.

Flere av de ansatte framholdt at de anser seg som lærere, ikke forelesere, da den praktiske komponenten er sentral i kompetansen. Det er mye undervisning i fagskoleutdanningene, og en jobber tettere på fagskolestudentene enn studenter i høyere utdanning. Vårt inntrykk er at tilbyder er fleksibel når det gjelder å tilpasse stillingsandel til faglige engasjementer i bransjen eller videreutdanning. Det kom også opp at selv om de ansatte har god kontakt med bransjen, jobber alle lærerne med å identifisere aktuelle gjesteforelesere/lærere som kan trekkes inn som for spesielle temaer i utdanningen. Fagmiljøet har relevant og oppdatert yrkeserfaring – flere av de ansatte er aktive i respektive bransjer. Også representanter fra yrkeslivet uttalte at de opplevde de ansatte som faglig oppdatert.

Spørsmål om gjennomføring og kvalitetsutvikling av utdanningene gikk igjen i flere av intervjuene. Både lærere og ledelse framstår som genuint opptatt av kvalitetsutvikling og kvalitetskulturen ved Høyskolen Kristiania. Vi vil framheve satsningen på høy pedagogisk kompetanse i fagmiljøet, som vi tror styrker de ansattes fokus på forbedring og utvikling av utdanningene.

Under institusjonsbesøket luftet vi en bekymring for hva som vil skje med fagmiljøet i utdanningene som tilbys ved studiestedet Trondheim når dette legges ned ved utgangen av 2019. Ut fra diskusjonene kan vi oppsummere med at alle fagmiljøer vil være i endring, og at det blir opp til skolens ledelse og de fagansvarlige å sørge for å ivareta den spisskompetansen som eventuelt har vært representert gjennom Trondheismiljøet. Vi har tillit til at tilbyder også i framtida utvikler læringsfellesskapet og utnytter synergiene på tvers av utdanningene og fagretningene.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet er stort og stabilt nok til å dekke undervisnings-, kvalitetssikrings- og utviklingsoppgavene innen fagområdet. Kompetansen er bred nok til å dekke de viktigste delene av fagområdet. Tilbyder har en stor andel fast ansatte i hovedstilling i fagmiljøet med formell utdanning på nivå over fagskoleutdanning i tilsvarende eller beslektet fagområde. Rundt 65 prosent av de ansatte (32 av 49) er fast ansatt hos tilbyder. Fagmiljøets faste ansatte har formell pedagogisk kompetanse i et omfang som gjør det mulig å utvikle pedagogiske metoder og verktøy. Fagmiljøet har relevant yrkeserfaring. Kravene er tilfredsstillende oppfylt.

3.6 Samarbeid med yrkesfeltet

§ 4-6 (1) Tilbyder må ha et formelt samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet om utvikling og gjennomføring av utdanninger innen fagområdet.

§ 4-6 (2) Fagmiljøet må vise til tilfredsstillende resultater fra deltagelse i regionale, nasjonale og eventuelt internasjonale samarbeid og delta i faglige nettverk relevante for fagområdet.

Merknad: Deltakelsen skal bidra til at fagmiljøet er oppdatert faglig og med hensyn til utviklingen i yrkesfeltet. Tilbyder må delta i aktuelle fagråd/referansegrupper innen yrkesfeltet dersom disse er åpne for utdanningsinstitusjoner.

3.6.1 Samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet

Beskrivelse ut fra søknaden

Yrkesfeltet kreativ næring og fagområdets avgrensning overfor yrkesfeltet er beskrevet i tilknytning til kapittel 4.2. Tilbyder omtaler tett samarbeid med aktører i de aktuelle bransjene som en grunnpilar i studiene. Tilbyder samarbeider med aktører som representerer byråer, bedrifter og organisasjoner som er representative for bedrifter som studentene potensielt kan jobbe i etter endt utdanning, eller som har spesiell innsikt i yrkesrelaterte tema som er sentrale for at studentene skal oppnå sitt læringsutbytte. Tilbyder samarbeider med bedrifter innen kreativ næring, men også med interesseorganisasjoner og markeds- og kommunikasjonsavdelinger innen alle typer bedrifter og organisasjoner.

Tilbyder opplyser at det konkrete samarbeidet med yrkeslivet i stor grad er tilknyttet den enkelte fagskoleutdanningen og administreres av fagansvarlig. Ved studiestedene i Bergen og Trondheim ligger et betydelig ansvar for samarbeidet med yrkeslivet hos avdelingsdirektørene. Karrieresenteret Track jobber tett med yrkeslivet i form av egne samarbeidsavtaler med bedrifter, kurs og bransjedager og har tett kontakt med bedrifter og rekrutteringsselskaper som ønsker å rekruttere studentene. Track jobber for alle studentene ved Høgskolen Kristiania.

Bransjesamarbeidet på studieløpsnivå skjer gjennom forskjellige typer samarbeid som for eksempel bransjeråd, timelærere og gjesteforelesere, kundeoppdrag og praksisplass. I vedlegget «Oversikt over samarbeidspartnere i næringslivet» framkommer det hvilke bedrifter eller personer som deltar i bransjeråd, gir kundeoppdrag eller er oppdragsgivere, gjesteforeleser eller tar imot studenter i praksis. Søknaden inneholder også eksempler på samarbeidsavtaler.

Bransjeråd

Hver utdanning har et bransjeråd, som jobber etter et gitt mandat og inngår i tilbyders kvalitetssystem. Bransjeråd er etablert for å bidra til kvalitetssikring av utdanningenes relevans, og består av en eller flere representanter fra yrkesfeltet. Enkelte bransjeråd fungerer for utdanningene både innen fagskole og høyere utdanning. Bransjerådet møtes årlig og ser på bransjens utvikling, utdanningens faglige profil og læringsutbytte, samt utdanningens undervisnings-, arbeids- og læringsformer. Bransjerådet har gjerne spesielle temaer knyttet til bransjens utvikling som et sentralt punkt på agendaen. Det søkes etter enkeltpersoner som har spesiell innsikt i bransjen, yrkesfeltet og den faglige bredden i studiet. Disse kan komme fra større byråer eller være profilerte enkeltpersoner.

Samarbeidet gjennom bransjerådene har ført til «... store og små endringer i studiene, som er implementert i studieplanene». Opprettelsen av utdanningen i prosjektledelse var basert på innspill fra bransjeråd for andre utdanninger og studieplanen var på høring i flere av de aktuelle bransjene.

Et av søknadens vedlegg er oppsummeringer av rapportene fra bransjeråd og kommentarer fra fagansvarlig. For hvert konkrete punkt i rapporten foreslås det et tiltak, og fagansvarlig begrunner om tiltaket skal iverksettes eller ikke.

Timelærere og gjesteforelesere

Timelærere og gjesteforelesere benyttes for å sikre at undervisningen og utdanningene er tilpasset den siste utviklingen i bransjen. Timelærerne regnes som en del av fagmiljøet og underviser i fagstoff og veileder studentene, mens gjesteforelesere konsentrerer seg om relevante case og eksempler fra yrkeslivet. Timelærere og gjesteforelesere benyttes jevnlig.

Kundeoppdrag

Kundeoppdrag inngår i det pedagogiske opplegget og er en reell oppgave der det samarbeides med en kunde fra næringslivet. Det gjennomføres en rekke kundeoppdrag i fagskolen, og studentene møter denne arbeidsformen og dermed reelle kunder flere ganger i løpet av studiet. Studentene trenes på oppgaver som de vil møte i arbeidslivet. Oppdragene gjennomføres gjerne på tverrfaglig basis.

Praksisplass

Praksis inngår som en del av utdanningsløpet i film, reklame, interiør og interaksjonsdesign. De fleste avtalene om praksisplasser inngås fra år til år og er knyttet til den aktuelle studenten, men i søknaden oppgis det at noen bedrifter har over flere år vært stabile tilbydere av praksisplasser.

Kommentarer og vurderinger

Samarbeid mellom tilbyder og yrkesfeltet var tema i intervjuer med studenter, lærere og representanter fra bransjen. Tilbyder og yrkesfeltet samarbeider på flere områder og nivåer. Vi opplevde at bransjen også så nytteverdien i samarbeidet, særlig gjennom å gjøre seg kjent med potensielle søkere. Erfaringer med samarbeidet varierte innenfor gruppene av bransjerepresentanter, lærere og studenter, og variasjonen er nok knyttet til forskjeller i utdanningene. Bransjerepresentantene var enige om at innspill fra dem blir brukt for å utvikle utdanningene. En bransjerepresentant hadde klare synspunkter på tilbyders ansvar for å opprettholde et kunnskapsgrunnlag og en håndverkstradisjon som er robust over tid og som ikke settes til side ved press fra markedet i retning trender.

I forbindelse med kravet – *tilbyder må ha et formelt samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet om utvikling og gjennomføring av utdanninger innen fagområdet* – er det bransjerådet som utgjør det mest formaliserte samarbeidet når det gjelder en systematisk utvikling av utdanningene innen fagområdet. Men også andre samarbeidspartnere har en rolle i utviklingen av utdanningene, som timelærere og praksissteder der det gis tilbakemelding om studentene. Timelærere, gjesteforelesere og praksiskontakter gir direkte bidrag inn i gjennomføring av utdanningene. Flere av bransjerepresentantene så mulighetene som en fagområdegodkjenning gir for utvikling av de eksisterende fagskoleutdanningene, ikke bare for å opprette helt nye utdanninger.

Gjennom diskusjoner med hovedlærere fikk vi også innsikt i at gjennomføring av kundeoppdrag er svært viktige for studentene, men at disse formene også må begrenses. Studentene skal ikke utkonkurrere byråene i bransjen, og ved en gjennomføring for produkter i bruk av oppdragsgiver må det inngås separate kontrakter. En variant er at studentene jobber ut fra en del-brief som er gitt til reell kunde. Det ble også diskutert at faglig kvalitet i henhold til utdanningen ikke alltid var sammenfallende med en kundes valg av løsning. Ved reelle oppdrag for kunder som selv ikke har faglig kompetanse, er det sentralt at lærernes veiledning i prosessen sikrer studentene tilstrekkelig læringsutbytte.

Vi fikk inntrykk av at det i utgangspunktet er studentene selv som skaffer praksisplass, men at tilbyder hjelper til hvis noen ikke har skaffet seg praksisplass selv. Vi fikk høre et eksempel på at praksis dokumenteres gjennom avtale, en attest til studenten og en rapport fra studenten som skal inn i studentens utdanningsmappe. Vi fant grunn til å gå nærmere inn på forskjellene i kravene til obligatorisk praksis og praksis som tillegg i utdanningene, og drøftet dette i kapittel 4.2.3 i denne

rapporten. Vi stilte spørsmål om studentene burde ha et tilbud om en kort praksisperiode i første året i utdanningen, slik at de tidlig fikk en smak av yrket de var på vei til. Dette syntes lurt med tanke på at feilaktige forventninger spiller en betydelig rolle i frafall fra utdanningene. Flere studenter framholdt at de ville være så kvalifiserte som mulig før de gikk inn i en praksisperiode, slik at de kunne få vist fram hva de har lært i løpet av utdanningen.

Vi ser for oss at en fagområdegodkjenning kan stimulere til at bransjen blir den sparringspartneren som skolen kommer til å trenge, og oppfordrer tilbyder til å tenke på organisatoriske grep for å utvikle den gode kontakten de allerede har med bransjen. Av intervjuer med lærerne og yrkesaktører kom det frem at en god del kontakt mellom fagmiljøet og yrkesfeltet er uformell kontakt, og muligens personavhengig. Høgskolen Kristiania har et tilstrekkelig formelt samarbeid til at dette kravet vurderes som oppfylt, så vi vil først og fremst bemerke dette og oppfordre tilbyder til å fortsette arbeidet med å formalisere samarbeid, slik at kontinuerlig yrkesrelevans og kvaliteten på utdanningene ikke avhenger av enkeltpersoner. Det hører da med å påpeke at avtalene vi så var ulike i innhold og detaljeringsgrad, noen er mer bindende enn andre og flere av de mangler varighet. Tilbyder bør sikre at avtalene er bindende nok, for eksempel en årlig tilbakemelding på studieplan, og at formalia (som varighet) er på plass.

Etter intervjuene med ansatte og yrkesaktører sitter vi også med inntrykk av at tilbyder bør (videre)utvikle opplegg for veiledningspraksis, for eksempel tilby et veilederkurs for samarbeidspartnere som tar imot studenter i praksis.

Vi tenker også at det vil være hensiktsmessig å opprette et bransjeråd der yrkesaktører og fagmiljø fra ulike fagfelt i fagområdet møtes for å diskutere større linjer og muligheten for tverrfaglig aktivitet.

Konklusjon

Ja, tilbyder har et formelt samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet om utvikling og gjennomføring av utdanninger innen fagområdet. Kravet et tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder bør

- vurdere organisatoriske grep for å utvikle den gode kontakten med bransjen og sikre at samarbeidsavtalene er bindende nok og at formalia (som varighet) er på plass
- (videre)utvikle opplegg for veiledningspraksis, for eksempel tilby et veilederkurs for samarbeidspartnere som tar imot studenter i praksis
- vurdere om det kan være hensiktsmessig å opprette bransjeråd for fagområdet Design, kommunikasjon og teknologi

3.6.2 Resultater fra samarbeid og deltakelse i nettverk

Beskrivelse ut fra søknaden

Tilbyder er medlem i Forum for fagskoler, som er en del av Abelia. Tilbyder, ved avdelingsleder for fagskole, er representert i Forum for fagskoler sitt styre, og skal inn i det nasjonale fagskolerådet, et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Grafill er en interesseorganisasjon for personer som arbeider med eller utdanner seg innen visuell kommunikasjon. Fagansvarlig for utdanningen i illustrasjon er styreleder i Grafill. Flere av de faglig ansatte er medlemmer og deltar på seminarer og kurs i regi av organisasjonen. Studentene stiller jevnlig ut i Grafills lokaler.

Fagmiljøet deltar i eller er medlemmer i Kreativt forum, Norsk Kulturråd, Tono, Produsentforeningen, Spillmakerlauget og Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL).

Informasjon og kunnskap fra deltakelse i nettverk blir delt i avdelingen gjennom møter i og med ledelsen og seminarer for de faglige ansatte. Vedlegget «Fagmiljøets deltakelse i nettverk» inneholder en detaljert oversikt over de aktuelle nettverkene og organisasjonene som fagmiljøet er involvert i.

Tilbyder har et internasjonalt nettverk gjennom samarbeid med utenlandske universiteter⁴, der kandidater fra fagskoleutdanningene kan innpasse sin utdanning i en bachelorgrad. Hver høst arrangeres internasjonal dag med gjesteforelesninger og workshops med fagpersoner fra samarbeidsinstitusjonene.

Konkrete resultater av deltakelsen i norske og internasjonale nettverk oppgis å være at utviklingstrekk i bransjen og i fagene raskt tilflyter fagmiljøene og får betydning for utdanningene. Nettverkene har dessuten betydning for å knytte studenter opp mot aktuelle aktører og finne relevante samarbeidspartnere. Studiet *spillutvikling*, som er søkt godkjent av NOKUT, er et resultat av kontaktene fagmiljøet for utdanningen *3D og animasjon* har i Spillmakerlauget.

Kommentarer og vurderinger

Vi mener at tilbyder har gitt en tilfredsstillende redegjørelse både for deltakelsen i nettverk, og for hva som er konkrete resultater av deltakelsen i nettverk.

Ut fra dokumentasjonen og intervjuene er derfor vår vurdering er at tilbyder deltar i aktuelle nettverk og samarbeid. Vi har inntrykk av at tilbyder arbeider aktivt med å fremme fagskoleutdanningenes stilling i norsk utdanning og yrkeslivet, blant annet gjennom å bruke tid og ressurser i aktuelle sammenhenger. Kontakten med utenlandske universiteter bidrar både til oppmerksomhet om fagutvikling i andre land, og til at studentene orienterer seg i retning av videre utdanning utenfor Norge.

Likeledes er vårt inntrykk at de ansattes nettverksdeltakelse også kommer fagskolestudentene til gode. Fra studenthold kom det fram at fagskolestudenter ikke har rettigheter til for eksempel enkelte studentstipend.

Vi vil bemerke at medlemskriteriene for Grafill strengt talt ikke passer fagskolekandidater. Det kreves «minimum bachelorgrad innen relevante fag» eller «minimum tre års relevant arbeidserfaring». Studentmedlemskap kan søkes om og varer i «inntil to år etter avsluttet utdanning.» Dette innebærer at fagskolestudenter kan falle fra som medlem det tredje året etter endt utdanning.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har vist til tilfredsstillende resultater fra deltakelse i regionale, nasjonale og internasjonale samarbeid. Fagmiljøet deltar i faglige nettverk som er relevante for fagområdet. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder bør tydeliggjøre studentenes fordeler når det gjelder opptak for videre utdanningsløp hos de utenlandske lærerstedene skolen samarbeider med. Har studentene fordeler når det gjelder innpass kontra de som kun søker med kompetanse.

⁴ Southampton Solent University (UK), Griffith University (Australia), Curtin University of Technology (Australia), Nuova Accademia di belle arti di Milano (Italia),

3.7 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Søknaden om fagområdegodkjenning for *fagområdet* anbefales ikke godkjent.

4 Tilvarsrunde

4.1 Søkerens tilbakemelding

Vi mottok 10 august 2017 tilsvare fra Høyskolen Kristiania på vurderingene gjort av NOKUTs administrasjon og den sakkyndige vurdering. Under er tilsvaret i sin helhet og tilleggsvurderingene som følger av tilsvaret.

Tilsvare på utkast til tilsynsrapport – Høyskolen Kristiania - Godkjenning av fagområdet Design, kommunikasjon og teknologi

Innledende vurdering:

Referanse: 2. 1 Konklusjon etter innledende vurdering (side 9 i rapport)

Tilbyder må utforme en forsikrings- eller garantiordning som kan finnes tilfredsstillende. Dette arbeidet gjøres i samråd med NOKUT.

Vår tilbakemelding: Vi vil i samråd med NOKUT jobbe frem en forsikrings- eller garantiordning som NOKUT finner tilfredsstillende, i henhold til NOKUTS forslag i tilsynsrapporten.

Sakkyndig vurdering:

Referanse: 3.1.1 Grunnlag for opptak (side 11 og 12 i rapport)

- *Tilbyder bør tydeliggjøre opptakskravene i samtlige studieplaner, inkludert tydeliggjøring av at videregående må være bestått.*

Vår tilbakemelding:

Grunnlag for opptak er tydeliggjort i alle studieplaner (se vedlegg_2_mal_studieplan side 8).

Referanse: 3.2.3 Vurdering av om eksisterende tilbud fortsatt tilfredsstillende kravene i kapittel 3 i fagskoletilsynsforskriften (side 15 – 17 i rapport)

Tilbyder må

- *tydeliggjøre innholdet i og opplegget for praksis, dette kan gjøres ved å omtale det som et eget emne/delemne i studieplanene.*
- *sørge for at praksis tilbys i henhold til tidligere godkjenning og at det finnes gode back-up-løsninger dersom noen i verste fall ikke får praksisplass.*

Vår tilbakemelding:

I arbeidet med revidert mal for studieplaner har vi tatt hensyn til de sakkyndiges tilbakemeldinger når det gjelder behovet for å tydeliggjøre innholdet i og opplegget for praksis. Dette er gjort ved å legge inn et eget kapittel som omhandler praksis og som beskriver hvordan Høyskolen Kristiania legger til rette for og gjennomfører praksis (se vedlegg 2, side 15). I tillegg vil vi ha fokus på at formuleringer rundt praksis blir entydig gjennom hele planen, som for eksempel bevisst bruk av «skal» i stedet for «muligheten til», for å bedre tydeliggjøre at praksis er obligatorisk.

I nåværende fagskolemodell består hvert semester av et emne på 30 fagskolepoeng. Hvert emne inneholder flere temaer som samlet avsluttes med en mappeevaluering. I dag gjennomføres praksis som et eget tema, eller som en del av et tema. Organisering, mål, læringsutbytter, arbeidsformer og vurdering av praksisperioden er per i dag beskrevet i praksisavtalen som studenten må lese og skrive under før utplasseringen (se vedlegg 3), men vi ser at det også kan være hensiktsmessig å beskrive dette enda tydeligere i emnebeskrivelsen for det emnet som inneholder praksis.

Fagskoleutdanningene har en grundig programevaluering hvert 3. år med helhetlig vurdering av studieprogrammene. Ved forrige evaluering i 2014 fremkom det tydelig at man ønsket å gå fra fire emner i et semester, til ett emne i semesteret bestående av flere temaer, slik nåværende fagskolemodell er. Neste programevaluering høsten 2017 gjennomføres i tråd med definert prosess, og som en del av dette vil det vurderes om det er hensiktsmessig å skille ut praksis fra nåværende temaer.

I rapporten kommer det frem at noen studenter har sagt at de ikke har vært i praksis. På utdanninger som har praksis som en del av utdanningsløpet er praksis obligatorisk og Høgskolen Kristiania skal sørge for at det er nok plasser til alle studentene. Studenter som i verste fall av ulike årsaker ikke får praksisplass, vil få mulighet til utplassering internt på Høgskolen Kristiania. På Interiørstudiet er for eksempel et alternativ at studenten som ikke får utplassering i en bedrift, får et større kundeoppdrag fra en reell kunde. Høgskolen Kristiania er opptatt av at alternativene skal sikre det samme læringsutbyttet for disse studentene.

(se vedlegg_2_mal_studieplan side 15 og vedlegg_3_mal_praksisavtale)

Tilbyder bør

- *utforme en god mal for sine studieplaner. En slik mal mener vi må omfatte*
 - *detaljerte opptakskrav, jf. punkt 4.1.1*
 - *en oppsummering/oversikt over antall fagskolepoeng og omfanget av timer per emne.*
 - *En tydelig fordeling av arbeidstimer, fordelt på undervisning, veiledning, selvstudier og eksamensforberedelser.*

Vår tilbakemelding:

Detaljerte opptakskrav er lagt inn i vedlagt studieplanmal på side 8. Når det gjelder oversikt over fagskolepoeng, undervisningstimer og arbeidstimer per emne så er dette lagt inn i fagskolemodellen på side 10, i tillegg til at dette også fremkommer i emnebeskrivelsene som publiseres på nett (se vedlegg_1_mal_studieplan side 8 og 10, og eksempel på emnebeskrivelser på nettsidene våre <https://kristiania.no/emnebeskrivelse-2?kode=FFT1100&arstall=2016&terminkode=H%C3%98ST>)

Referanse: 3.4.3 Ressurser og fasiliteter (side 25 – 28 i rapport)

Tilbyder bør

- *være svært tydelige mht. hva studentene selv må bekoste av lisenser og utstyr.*
- *jevnlig vurdere likeverdighet i utstyr mellom studiestedene.*
- *reflektere rundt begrensninger og muligheter som utstyret setter for valg av faglige prosesser og produkter, og være tydelige om slike problemstillinger overfor studentene.*

Vår tilbakemelding:

Når det gjelder utstyr som er obligatorisk så blir studentene informert om dette ved studiestart, i tillegg til at oversikt over krav til utstyr ligger på nettsidene under hvert studieløp (se eksempel <https://kristiania.no/studie/musikkdesign>)

På utstyrstunge studier som for eksempel Film gjennomføres det årlige møter mellom studiestedene for å samkjøre innkjøp og vedlikehold av utstyr.

Referanse: 3.4.5 Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling (side 29 – 31 i rapport)

- *Tilbyder bør vurdere å ytterligere formalisere og vektlegge ledelsens rolle i å kartlegge og diskutere behov for kompetansehevende tiltak med de ansatte.*

Vår tilbakemelding:

I tillegg til at ansatte selv har ansvar for å holde seg faglig oppdatert, er det også en mer formalisert prosess rundt kompetanseheving. Det gjennomføres hvert år utviklingssamtaler med de ansatte hvor leder gjøre en kartlegging av kompetansebehov. I etterkant av samtalen blir det i samarbeid med den ansatte formalisert en plan for faglig utvikling som blir fulgt opp av leder. Det kan være seminarer, konferanser, kurs, videreutdanning eller arbeidslivserfaring. I løpet av de siste to årene er det for eksempel flere faglige som har gjennomført en master, tatt PPU, eller hatt praksis i en bedrift for å øke sin yrkeserfaring. I tillegg til dette ønsker vi fremover også å ha fokus på internasjonalisering av fagskolen, og vil jobbe for at våre faglige kan få mulighet til utveksling gjennom å jobbe hos en av våre internasjonale samarbeidspartnere.

Referanse: 3.4.6 Et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene (side 31 og 32 i rapport)

- *Tilbyder bør føre enkle referat fra møter med studentorganet.*

Vår tilbakemelding:

Ledelsen og studieadministrasjonen vil sørge for referatføring ved fremtidige møter.

Referanse: 3.6.1 Samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet (side 38 – 41 i rapport)

Tilbyder bør

- *vurdere organisatoriske grep for å utvikle den gode kontakten med bransjen og sikre at samarbeidsavtalene er bindende nok og at formalia (som varighet) er på plass.*
- *(videre)utvikle opplegg for veiledningspraksis, for eksempel tilby et veilederkurs for samarbeidspartnere som tar imot studenter i praksis.*
- *vurdere om det kan være hensiktsmessig å opprette bransjeråd for fagområdet Design, kommunikasjon og teknologi.*

Vår tilbakemelding:

Vi stiller oss positive til komitéens innspill på disse punktene og tar dette til etterretning. Vi vil igangsette arbeidet med å etablere et bransjeråd for fagområdet Design, kommunikasjon og teknologi samt tydeliggjøre samarbeidsavtalene og utvikle veiledningskurs for eksterne praksisveiledere.

Referanse: 3.6.2 Resultater fra samarbeid og deltakelse i nettverk (side 41 og 42 i rapport)

- *Tilbyder bør tydeliggjøre studentenes fordeler når det gjelder opptak for videre utdanningsløp hos de utenlandske lærerstedene skolen samarbeider med. Har studentene fordeler når det gjelder innpass kontra de som kun søker med kompetanse.*

Vår tilbakemelding:

For studenter som har et ønske om å studere videre i utlandet, blir det gitt grundig informasjon gjennom informasjonsmøter, veiledning og internasjonal uke der alle samarbeidspartnere er invitert. Vi vil imidlertid i tillegg utdype informasjonen rundt dette også på våre nettsider.

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Her følger de sakkyndiges vurdering av Høyskolen Kristianas tilsvaer. For bedre lesbarhet har vi gruppert og gjengitt opprinnelige krav/anbefalinger fra den sakkyndige vurderingen, tilsvaer på disse sammen med de sakkyndiges tilleggsvurdering. De sakkyndige har ikke kommentert alle tilbyders tilsvaer på alle bør-punktene, men finner tilsvaret i sin helhet som tilfredsstillende.

Referanse: 3.1.1 Grunnlag for opptak (side 11 og 12 i rapport)

Tilbyder bør tydeliggjøre opptakskravene i samtlige studieplaner, inkludert tydeliggjøring av at videregående må være bestått.

Tilsvaer

«Grunnlag for opptak er tydeliggjort i alle studieplaner (se vedlegg_2_mal_studieplan, side 8).»

Tilleggsvurdering

Tilbyder har laget en ny oppdatert mal for studiene hvor de formelle opptakskravene kommer tydelig frem. I tillegg til å liste opp generell studiekompetanse, fagbrev/svennebrev, fullført og bestått 3-årig videregående skole, er det også skrevet en forklaring av hvordan de utfører realkompetanse vurderingen og hva som inngår i denne. Vi ser på endringene som meget positive.

Referanse: 3.2.3 Vurdering av om eksisterende tilbud fortsatt tilfredsstillende kravene i

1. Tilbyder må

- tydeliggjøre innholdet i og opplegget for praksis, dette kan gjøres ved å omtale det som et eget emne/delemne i studieplanene.
- sørge for at praksis tilbys i henhold til tidligere godkjenning og at det finnes gode back-uppl sninger dersom noen i verste fall ikke f r praksisplass.

2. Tilbyder bør

- utforme en god mal for sine studieplaner. En slik mal mener vi må omfatte
- detaljerte opptakskrav, jf. punkt 4.1.1
- en oppsummering/oversikt over antall fagskolepoeng og omfanget av timer per emne.
- En tydelig fordeling av arbeidstimer, fordelt på undervisning, veiledning, selvstudier og eksamensforberedelser.

1. Tilsvaer

«I arbeidet med revidert mal for studieplaner har vi tatt hensyn til de sakkyndiges tilbakemeldinger når det gjelder behovet for å tydeliggjøre innholdet i og opplegget for praksis. Dette er gjort ved å legge inn et eget kapittel som omhandler praksis og som beskriver hvordan Høyskolen Kristiania legger til rette for og gjennomfører praksis (se vedlegg 2, side 15). I tillegg vil vi ha fokus på at formuleringer rundt praksis blir entydig gjennom hele planen, som for eksempel bevisst bruk av «skal» i stedet for «muligheten til», for å bedre tydeliggjøre at praksis er obligatorisk.

I nåværende fagskolemodell består hvert semester av et emne på 30 fagskolepoeng. Hvert emne inneholder flere temaer som samlet avsluttes med en mappeevaluering. I dag gjennomføres praksis som et eget tema, eller som en del av et tema. Organisering, mål, læringsutbytter, arbeidsformer og vurdering av praksisperioden er per i dag beskrevet i praksisavtalen som studenten må lese og skrive

under før utplasseringen (se vedlegg 3), men vi ser at det også kan være hensiktsmessig å beskrive dette enda tydeligere i emnebeskrivelsen for det emnet som inneholder praksis.

Fagskoleutdanningene har en grundig programevaluering hvert 3. år med helhetlig vurdering av studieprogrammene. Ved forrige evaluering i 2014 fremkom det tydelig at man ønsket å gå fra fire emner i et semester, til ett emne i semesteret bestående av flere temaer, slik nåværende fagskolemodell er. Neste programevaluering høsten 2017 gjennomføres i tråd med definert prosess, og som en del av dette vil det vurderes om det er hensiktsmessig å skille ut praksis fra nåværende temaer.

I rapporten kommer det frem at noen studenter har sagt at de ikke har vært i praksis. På utdanninger som har praksis som en del av utdanningsløpet er praksis obligatorisk og Høyskolen Kristiania skal sørge for at det er nok plasser til alle studentene. Studenter som i verste fall av ulike årsaker ikke får praksisplass, vil få mulighet til utplassering internt på Høyskolen Kristiania. På Interiørstudiet er for eksempel et alternativ at studenten som ikke får utplassering i en bedrift, får et større kundeoppdrag fra en reell kunde. Høyskolen Kristiania er opptatt av at alternativene skal sikre det samme læringsutbyttet for disse studentene.

(se vedlegg_2_mal_studieplan, side 15, og vedlegg_3_mal_praksisavtale)»

2. Tilsvar

«Detaljerte opptakskrav er lagt inn i vedlagt studieplanmal på side 8. Når det gjelder oversikt over fagskolepoeng, undervisningstimer og arbeidstimer per emne så er dette lagt inn i fagskolemodellen på side 10, i tillegg til at dette også fremkommer i emnebeskrivelsene som publiseres på nett

(se vedlegg_1_mal_studieplan side 8 og 10, og eksempel på emnebeskrivelser på nettsidene våre <https://kristiania.no/emnebeskrivelse-2?kode=FFT1100&arstall=2016&terminkode=H%C3%98ST>)»

Tilleggsvurdering 1 og 2

Tilbyder har laget en revidert mal for studieplanene hvor innhold og opplegg for praksisplass er blitt tydeliggjort og praksis har nå fått sitt eget kapittel i planen. Tilbyder er tydeligere i ordbruken og det framgår nå klarere at praksis er obligatorisk. Tilbyder skal videre vurdere ved neste programvurdering om praksis skal skilles ut som et eget emne. Tilbyder skriver også at de skal sørge for at alle studenter med krav om praksisplass skal få det.

Den nye malen for studieplan inneholder detaljerte opptakskrav, oversikt over antall fagskolepoeng og timer per emne, fordelt på undervisning/veiledning og arbeidstimer, slik som vi etterspurte.

Vi finner den reviderte planen og forbedringene rundt praksis tilfredsstillende.

Referanse: 3.4.3 Ressurser og fasiliteter (side 25 – 28 i rapport)

Tilbyder bør

- *være svært tydelige mht. hva studentene selv må bekoste av lisenser og utstyr.*
- *jevnlig vurdere likeverdighet i utstyr mellom studiestedene.*
- *reflektere rundt begrensninger og muligheter som utstyret setter for valg av faglige prosesser og produkter, og være tydelige om slike problemstillinger overfor studentene.*

Tilsvar

«Når det gjelder utstyr som er obligatorisk så blir studentene informert om dette ved studiestart, i tillegg til at oversikt over krav til utstyr ligger på nettsidene under hvert studieløp (se eksempel <https://kristiania.no/studie/musikkdesign>)

På utstyrstunge studier som for eksempel Film gjennomføres det årlige møter mellom studiestedene for å samkjøre innkjøp og vedlikehold av utstyr.»

Tilleggsvurdering

Vi synes det er positivt at utstyrlisten kommer tydelig frem på nettsidene for hvert studie. Tilbyder bør også informere om utstyrskrav man må bekoste selv ved utsending av tilbud om skoleplass.

Referanse: 3.4.5 Rutiner for å ivareta de ansattes kompetanseutvikling (side 29 – 31 i rapport)

Tilbyder bør vurdere å ytterligere formalisere og vektlegge ledelsens rolle i å kartlegge og diskutere behov for kompetansehevede tiltak med de ansatte.

Tilsvar

«I tillegg til at ansatte selv har ansvar for å holde seg faglig oppdatert, er det også en mer formalisert prosess rundt kompetanseheving. Det gjennomføres hvert år utviklingssamtaler med de ansatte hvor leder gjøre en kartlegging av kompetansebehov. I etterkant av samtalen blir det i samarbeid med den ansatte formalisert en plan for faglig utvikling som blir fulgt opp av leder. Det kan være seminarer, konferanser, kurs, videreutdanning eller arbeidslivserfaring. I løpet av de siste to årene er det for eksempel flere faglige som har gjennomført en master, tatt PPU, eller hatt praksis i en bedrift for å øke sin yrkeserfaring. I tillegg til dette ønsker vi fremover også å ha fokus på internasjonalisering av fagskolen, og vil jobbe for at våre faglige kan få mulighet til utveksling gjennom å jobbe hos en av våre internasjonale samarbeidspartnere.»

Tilleggsvurdering

Vi ser det som positivt at tilbyder setter fokus på kompetanseheving for de ansatte og tilbakemeldingene viser at tilbyder har et godt system for oppfølging av dette.

Referanse: 3.4.6 Et fungerende studentdemokrati, og kunne vise til resultater av samarbeidet med studentene (side 31 og 32 i rapport)

Tilbyder bør føre enkle referat fra møter med studentorganet.

Tilsvar

«Ledelsen og studieadministrasjonen vil sørge for referatføring ved fremtidige møter.»

Tilleggsvurdering

Vi ser det som positivt at tilbyder nå vil sørge for referatføring av fremtidige møter med studentorganet.

Referanse: 3.6.1 Samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet (side 38 – 41 i rapport)

Tilbyder bør

- *vurdere organisatoriske grep for å utvikle den gode kontakten med bransjen og sikre at samarbeidsavtalene er bindende nok og at formalia (som varighet) er på plass.*
- *(videre)utvikle opplegg for veiledningspraksis, for eksempel tilby et veilederkurs for samarbeidspartnere som tar imot studenter i praksis.*
- *vurdere om det kan være hensiktsmessig å opprette bransjeråd for fagområdet Design, kommunikasjon og teknologi.*

Tilsva

«Vi stiller oss positive til komitéens innspill på disse punktene og tar dette til etterretning. Vi vil igangsette arbeidet med å etablere et bransjeråd for fagområdet Design, kommunikasjon og teknologi samt tydeliggjøre samarbeidsavtalene og utvikle veiledningskurs for eksterne praksisveiledere.»

Referanse: 3.6.2 Resultater fra samarbeid og deltakelse i nettverk (side 41 og 42 i rapport)

Tilbyder bør tydeliggjøre studentenes fordeler når det gjelder opptak for videre utdanningsløp hos de utenlandske lærerstedene skolen samarbeider med. Har studentene fordeler når det gjelder innpass kontra de som kun søker med kompetanse.

Tilsva

«For studenter som har et ønske om å studere videre i utlandet, blir det gitt grundig informasjon gjennom informasjonsmøter, veiledning og internasjonal uke der alle samarbeidspartnere er invitert. Vi vil imidlertid i tillegg utdype informasjonen rundt dette også på våre nettsider.»

4.3 Konklusjon etter sakkyndig tilleggsvurdering og endelig konklusjon

Vi vurderer at Høyskolen Kristiania har besvart våre innvendinger til søknaden på en tilfredsstillende måte. De har også tatt til seg våre anbefalinger til forbedringer og dette er vi meget fornøyde med.

Vi har tiltro til at Høyskolen Kristiania kan og vil ivareta kvalitetssikring og utvikling av både eksisterende og nye utdanninger på en god måte.

Vi anbefaler at NOKUT godkjenner søknaden fra Høyskolen Kristiania om godkjenning av fagområdet *design, kommunikasjon og teknologi*,

4.4 NOKUTs tilleggsvurdering og konklusjon

På grunnlag av de uklare forventningene til en garanti-/forsikringsordning og de sakkyndiges konklusjon om å anbefale godkjenning, vil NOKUTs administrasjon anbefale NOKUTs styre om å godkjenne søknaden fra Høyskolen Kristiania om fagområdegodkjenning for *design, kommunikasjon og teknologi*. Vi ber styret sette som forutsetning for vedtaket at Høyskolen Kristiania videreutvikler garantiordningen i tråd med de krav NOKUT fastsetter.

5 Vedtak

Vi finner at Høyskolen Kristiania tilfredsstillere kravene til godkjenning av fagområdet *design, kommunikasjon og teknologi*. Kravene for godkjenning av fagområde er utformet i fagskoleloven, forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning og fagskoletilsynsforskriften.

Søknad om godkjenning av fagområdet *design, kommunikasjon og teknologi* ved Høyskolen Kristiania godkjennes. Tilbyder gis fullmakt til å opprette og endre stedbasert utdanninger. Det gis ikke fullmakt til å opprette nye studiesteder for stedbaserte utdanninger. Det gis heller ikke fullmakt til å opprette nettbaserte utdanninger.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (2)

Fagområdet defineres og begrenses slik i søknaden:

«Fagområdet omfatter design, kommunikasjon og teknologi innen kreativ næring. Kreativ næring er en etablert betegnelse på et definert yrkesfelt med flere bransjer. UNESCO har utarbeidet en definisjon av kreativ næring⁵, og også definert hvilke bransjer som inngår i yrkesfeltet.»

«Sammenliknet med definisjonene og bransjeopplistingen er fagområdet ved Høyskolen Kristiania avgrenset slik at utøvende kunstfag knyttet til dans og drama ikke inngår i fagområdet. Videre er arkitektur avgrenset til å gjelde interiørarkitektur/interiørdesign. “Teknologi” i navnet på fagområdet er avgrenset til teknologi som utvikles eller anvendes i sammenheng med design- og kommunikasjonsløsninger.»

Forutsetninger for vedtaket

Tilbyders garanti- eller forsikringsordning må utvikles i tråd med framtidige krav til slik ordning.

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad, datert 31. oktober 2016, NOKUTs saksnummer 16/00080-2
- tilsvare, datert 10. august 2017, NOKUTs saksnummer 16/00080-13

⁵UNESCOs definisjon av kreativ næring: Aktiviteter der den primære hensikten er produksjon eller reproduksjon, promotering, distribusjon eller kommersialisering av varer, tjenester og aktiviteter av kulturell, artistisk og historiske natur. Bransjer som inngår i kreativ næring: reklame, arkitektur, bok, spill, musikk, film, aviser og magasiner, utøvende kunst, radio, TV og visuell kunst. I en nyere norsk rapport inkluderes også utdanningen og undervisning innen kreativ næring som en egen bransje.

7 Vedlegg 1 – Sakkyndig komité

Til vurderingen av Høyskolen Kristianas søknad om fagområdegodkjenning, ble følgende komité sammensatt av NOKUT. Komiteen oppfyller kravene til sakkyndiges kompetanse ved godkjenning og revidering av fagområde som fastsatt i fagskoletilsynsforskriften § 2-4.

- **Faglig leder 3D design og 3D animasjon Henning Birkeland, Idéfagskolen – Treider Fagskoler AS**
Henning Birkeland er utdannet som multimedia og 3D-designer (1999-2001). Han har vært med på å utarbeide fagplanene for studiene 3D design og 3D animasjon på Idéfagskolen, og har skrevet alt av kompendier som brukes i disse studiene. Birkeland har 15 års erfaring som lærer innen fagene 3D, animasjon og VFX. Han har deltatt på mange kurs og workshops innen 3D og VFX både i inn- og utland. Birkeland har jobbet på en rekke produksjoner innenfor reklame og animasjonsfilm. Han var blant annet VFX Supervisor på dokumentarfilmen «Start – Norges første fly» (2012) og har bidratt med 3D-modeller i filmer som Pelle Politibil på Sporet, Bølgen, og Knutsen og Ludvigsen
- **Rektor Hildegard Johannessen, Storhamar videregående skole, Hedmark Fylke**
Anne Hildegard Aalholm Johannessen er utdannet lærer ved Statens lærerhøgskole i Forming (1988) og har jobbet som faglærer i det videregående utdanningsløpet i flere år. Johannessen videreutdannet seg deretter innen organisasjon og ledelse og har en Master i Public Administration fra Karlstad universitet, med masteroppgave rettet mot endringsprosjekter i kunnskapsorganisasjoner. I perioden 2005–2012 var hun rektor ved Veia – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører, nå kjent som Veia – Norges grønne Fagskole. Mens hun var rektor gjennomførte hun flere endringsprosjekter hvor fokus var å omstille skolen fra videregående nivå til fagskole. Hovedfokus i dette arbeidet var endrings- og kvalitetsledelse. I perioden ledet hun også prosessen frem mot den første fagområdegodkjenningen for en fagskole. Johannessen ble tilsatt som rektor ved Storhamar videregående skole i Hedmark fylke i 2012 og har fortsatt sitt virke der. Storhamar vgs. er et godkjent studiested under Fagskolen Innlandet. I sin periode som rektor ved Storhamar vgs. har Johannessen også deltatt i et bilateralt utviklingsprosjekt for å bygge opp et skolesystem for elever med funksjonshemninger i Georgia.
- **Illustratør og designer Svein Christian Størksen, Magikon forlag**
Størksen har hovedfag i illustrasjon og grafisk design fra Statens håndverks- og kunstindustriskole (siden 1996 innlemmet i Kunsthøgskolen i Oslo), samt utdanning fra Ecole Supérieure d'Arts Graphiques i Paris. Han har jobbet med mange illustrasjonsoppdrag bak seg og har mottatt flere stipender fra Grafill og Norsk Illustrasjonsfond. I tillegg har han undervist og vært sensor ved både Kunsthøgskolen i Bergen og Kunsthøgskolen i Oslo. Størksen har mottatt flere utmerkelse, er tilknyttet studiofelleskapet Patron og har siden 2007 drevet Magikon forlag som utgir bildebøker, kunstbøker og andre bøker knyttet til visuelle fag.

- **Dialogsforumsleder Anette K. M-W. Perez, Treider Fagskoler (student)**

Anette Perez studerte ved Åssiden videregående skole og ble autorisert tannhelsesekretær i 2008. Etter dette har hun jobbet en del innen salg og service og med barn og unge i alle aldre og de med spesielle behov. I 2016 ønsket hun å forandre retning i arbeidslivet og begynte da på Treider Fagskoler og studerer per dags dato advokatsekretær. Perez har siden tidlig alder hatt interesse for frivillig arbeid og har sittet i verv som nestleder i Ungdomsrådet på Nesodden og opplæringsansvarlig i Røde Kors. Siden ungdomsskolen har Perez deltatt i elev- og studentråd slik at hun kan jobbe for sine medstudenters rettigheter og fremme et positivt læringsmiljø. Nå er hun Dialogsforumsleder for Treider Fagskoler og i tillegg sitter hun som studentrepresentanten i styret til Treider Fagskoler.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved tilbyder eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken. Tilbyder har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige og hadde ingen innvending.